

**UCHWAŁA NR LI/495/2022
RADY MIEJSKIEJ W POLICACH**

z dnia 29 listopada 2022 r.

w sprawie uchwalenia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Police na lata 2014 – 2032 – AKTUALIZACJA II”

Na podstawie art. 18 ust. 1, w związku z art. 7 ust. 1 pkt 1 i 5 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005, 1079, 1561) Rada Miejska w Policach uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Police na lata 2014 – 2032 – AKTUALIZACJA II”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Polic.

§ 3. Traci moc uchwała nr XXIX/287/2017 Rady Miejskiej w Policach z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie uchwalenia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Police na lata 2014-2032- AKTUALIZACJA I”.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Wiceprzewodnicząca Rady

Jadwiga Molenda

PROGRAM USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY POLICE – AKTUALIZACJA II

Opracowany w 2014 r. na zlecenie
Urzędu Miejskiego w Policach

przez

ECO-ART Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17
00-203 Warszawa

Zaktualizowany w 2022 r. przez
Wydział Gospodarki Odpadami
Urzędu Miejskiego w Policach

Dokument współfinansowany w ramach realizacji zadania wynikającego
„Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Cele i zadania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Police”	4
3. Właściwości azbestu i jego wpływ na zdrowie człowieka	5
4. Uwarunkowania prawne użytkowania i usuwania wyrobów azbestowych	8
4.1. Azbest jako substancja szczególnie niebezpieczna	9
4.2. Obowiązki właścicieli nieruchomości	9
4.3. Obowiązki jednostek samorządu terytorialnego	10
4.4. Obowiązki wykonawcy prac polegających na usuwaniu wyrobów azbestowych	11
4.5. Składowanie odpadów zawierających azbest	13
5. Wyroby azbestowe na terenie Gminy Police	13
5.1. Ogólna charakterystyka Gminy Police	13
5.2. Inwentaryzacja wyrobów azbestowych na terenie Gminy Police	15
5.2.1. Metodyka przeprowadzenia inwentaryzacji	16
5.2.2. Płyty azbestowo-cementowe stanowiące pokrycia dachów obiektów budowlanych	16
5.2.3. Stan techniczny zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych	18
5.2.4. Budynki użyteczności publicznej	19
5.2.5. Rury azbestowo-cementowe do pozostawienia w ziemi	19
5.2.6. Drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest	19
5.3. Przestrzenne rozmieszczenie wyrobów azbestowych na terenie Gminy Police	19
6. Harmonogram realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Police”	21
7. Aspekty finansowe realizacji „Programu”	23
7.1. Przewidywane koszty realizacji „Programu”	23
7.2. Potencjalne źródła finansowania usuwania azbestu	25
8. Monitoring realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Police”	26
9. Podsumowanie i wnioski	27
10. Spis tabel, wykresów i załączników	28

1. Wstęp

Opracowanie „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Police” związane jest z realizacją „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, którego celem jest:

1. usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
2. minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju,
3. likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Na poziomie lokalnym zadania wynikające z krajowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” powinny być realizowane przez samorząd gminny, do którego obowiązków należy w szczególności:

1. gromadzenie przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest oraz przekazywanie jej do marszałka województwa z wykorzystaniem dostępnego narzędzia informatycznego www.bazaazbestowa.gov.pl,
2. przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest,
3. organizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków finansowych,
4. inspirowanie właściwej postawy mieszkańców w zakresie obowiązków związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest,
5. współpraca z marszałkiem województwa w zakresie inwentaryzacji wyrobów azbestowych oraz opracowywania programów usuwania wyrobów zawierających azbest,
6. współpraca z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest,
7. współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację Programu,
8. współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska).

Przygotowanie „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Police” poprzedzone zostało wykonaniem inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest. Zebrane w bazie danych wyniki inwentaryzacji umożliwiły przygotowanie przestrzennego rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Police wraz z analizą poglądowego stopnia pilności usunięcia azbestu. Następnie oszacowano koszty usunięcia płyt azbestowo-cementowych z terenu Gminy Police oraz wskazano potencjalne źródła finansowania przedsięwzięć, polegających na usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu. Opracowane zostały wskaźniki monitorowania realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Police”.

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie umowy zawartej w dn. 27 marca 2014 r. pomiędzy Gminą Police a ECO-ART Sp. z o.o., zaktualizowany w 2017 r. oraz w 2022 r. przez Wydział Gospodarki Odpadami Urzędu Miejskiego w Policach.

2. Cele i zadania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Police”

Celem opracowania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Police” jest:

1. oczyszczenie terenu Gminy Police z azbestu poprzez usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
2. eliminacja negatywnych skutków zdrowotnych oddziaływania azbestu na człowieka,
3. likwidacja oddziaływania azbestu na środowisko zgodnie z obowiązującym prawem do końca 2032 roku.

„Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Police” (zwany także w dalszej części dokumentu „Programem”) został przygotowany z uwzględnieniem obowiązujących aktów prawnych i jest zgodny z kierunkami wyznaczonymi w dokumentach krajowych i wojewódzkich.

Zgodnie z „Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest zaplanowano do końca 2032 r. Zadania niezbędne do oczyszczenia kraju z azbestu zostały podzielone na: legislacyjne, edukacyjno-informacyjne, ochrony zdrowia, monitorowania realizacji „Programu” oraz działania w zakresie usuwania azbestu z obiektów budowlanych, budowy składowisk oraz instalacji do unieszkodliwiania wyrobów azbestowych.

W „Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2020 – 2026 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027 - 2032” przyjętym uchwałą nr XX/240/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 22 października 2020 r. jako cel podstawowy w zakresie gospodarki odpadami zawierającymi azbest wskazano bezpieczne dla ludzi wyeliminowanie ich ze środowiska poprzez unieszkodliwienie. W Planie wskazano następujące cele krótkoterminowe:

- przeprowadzania systematycznie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest,
- opracowania planu usuwania wyrobów zawierających azbest przyczyniającego się do sukcesywnej eliminacji azbestu z województwa,
- wprowadzania zachęt dla społeczeństwa przyspieszających proces eliminacji wyrobów zawierających azbest z województwa.

Z danych wygenerowanych z Bazy Azbestowej wynika, że na terenie województwa zachodniopomorskiego do końca 2018 roku zinwentaryzowano 172 334, 372 Mg wyrobów zawierających azbest z czego do unieszkodliwienia pozostaje 122 978,492 Mg. Największy udział w masie zainwentaryzowanych wyrobów stanowią płyty azbestowo-cementowe faliste stosowane w budownictwie ok. 92% (tzw. „eternit” stosowany jako pokrycie dachowe).

Najważniejsze problemy:

- zbyt wolne tempo usuwania wyrobów zawierających azbest w odniesieniu do wytycznych POKZA,
- niepełne dane z przeprowadzanej inwentaryzacji dotyczącej ilości, lokalizacji i stanu wyrobów zawierających azbest,
- niedostateczna pojemność kwater, na których można unieszkodliwiać odpady zawierające azbest,
- niska świadomość użytkowników pokryć dachowych zawierających azbest w zakresie bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest,
- ograniczone źródła dofinansowania usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest,

- brak możliwości dofinansowania nowych pokryć dachowych.

Mając na względzie założenia dokumentów programowych krajowych, wojewódzkich i powiatowych w „Programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Police” założono realizację następujących kierunków działań:

1. inwentaryzację i opracowanie bazy danych o wyrobach zawierających azbest,
2. organizację działań edukacyjno-informacyjnych o szkodliwości azbestu oraz bezpiecznym użytkowaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest,
3. oczyszczenie terenu Gminy Police z wyrobów azbestowych poprzez ich usunięcie i unieszkodliwienie,
4. wdrożenie monitoringu realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Police,
5. podjęcie działań w kierunku pozyskania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych dla wsparcia usuwania wyrobów zawierających azbest i ich unieszkodliwiania,
6. pomoc w poszukiwaniu możliwych źródeł dofinansowania w postaci dotacji, kredytów i pożyczek preferencyjnych na wymianę płyt azbestowo-cementowych dla osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych,
7. okresową weryfikację i aktualizację „Programu”.

Dokument „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Police” jest wynikiem realizacji zapisów „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2023”, „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016 – 2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023 - 2028”, „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2020 – 2026 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027 - 2032” oraz „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.

3. Właściwości azbestu i jego wpływ na zdrowie człowieka

Azbest jest nazwą handlową włóknistych minerałów, które pod względem chemicznym są uwodnionymi krzemianami metali, zawierającymi w swoim składzie: magnez, sód i wapń. Zgodnie z ustawą z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. z 2020 poz. 1680 z późn. zm.), azbestem nazywane są następujące włókniste krzemiany:

1. azbest chryzotylowy, nr CAS 12001-29-5,
2. azbest krokidolitowy, nr CAS 12001-28-4,
3. azbest amozytowy (gruenerytowy), nr CAS 12172-73-5,
4. azbest antofilitowy, nr CAS 77536-67-5,
5. azbest tremolitowy, nr CAS 77536-68-6,
6. azbest aktynolitowy, nr CAS 77536-66-4.

Wyróżniane są dwie grupy azbestów: grupa serpentynów i grupa azbestów amfibolowych. Do serpentynów należy azbest chryzotylowy (azbest biały), który był wydobywany i stosowany w największych ilościach. W grupie azbestów amfibolowych znaczenie mają dwie odmiany: azbest amozytowy (azbest brązowy) i azbest krokidolitowy (azbest niebieski).

Azbest chryzotylowy krystalizuje się w postaci rurek, a azbesty amfibolowe przyjmują formę grubszych, pręcikowatych kryształów. Włókna azbestu są wiązkami zbudowanymi z dużej liczby (do kilku tysięcy, a niekiedy nawet do kilkudziesięciu tysięcy) włókien elementarnych. W tych wiązkach pojedyncze kryształy azbestu są spojone za pomocą

węglanu wapniowego. Największe zastosowanie przemysłowe miał azbest o giętkich włóknach (do 0,1 μm grubości), odpornych na działanie czynników chemicznych, wysokich temperatur oraz na ścieranie, a także źle przewodzących ciepło i elektryczność. Używany był do wyrobu tkanin ogniotrwałych, okładzin ciernych, szczęk hamulcowych, farb ogniotrwałych, materiałów izolacyjnych oraz niepalnych materiałów budowlanych¹.

Azbest amfibolowy charakteryzuje się dużą kwasoodpornością. Jest znacznie mniej rozpowszechniony w przyrodzie. Wykorzystywany był w przemyśle chemicznym. Występowanie azbestu w przyrodzie jest stosunkowo powszechne, ale tylko w kilku miejscach na świecie prowadzona była eksploatacja tego minerału na skalę przemysłową. Polska nie posiada złóż azbestu nadających się do eksploatacji przemysłowej.

W zależności od zawartości azbestu, stosowanego spoiwa oraz gęstości objętościowej wyróżniono dwie grupy wyrobów azbestowych:

1. klasa I (wyroby miękkie), których gęstość objętościowa jest mniejsza niż 1.000 kg/m³, zawierające powyżej 20% (do 100% azbestu). Wyroby te łatwo ulegają uszkodzeniom mechanicznym, w wyniku czego następuje znaczna emisja włókien azbestu do otoczenia. Najczęściej stosowane w tej klasie były: wyroby tekstylne z azbestu, używane przez pracowników w celach ochronnych, koce gaśnicze, szczeliwa plecione, tektury uszczelkowe, materiały, wykładziny cierne.
2. klasa II (wyroby twarde), których gęstość objętościowa jest większa niż 1.000 kg/m³, zawierające poniżej 20% azbestu. W wyrobach tych włókna azbestowe są mocno związane, a w przypadku mechanicznego uszkodzenia, np. pęknięcia, ma miejsce stosunkowo niewielka emisja azbestu do otoczenia w porównaniu z wyrobami klasy I. Niebezpieczeństwo dla zdrowia ludzi i środowiska stwarza mechaniczna obróbka tych wyrobów oraz rozbijanie, np. w wyniku zrzucania w trakcie prac remontowych².

W Polsce wyroby twarde wykorzystywane były do produkcji płyt azbestowo-cementowych jako materiał budowlany w postaci płyt płaskich, falistych oraz rur azbestowo-cementowych. Płyty płaskie i faliste wykorzystywane były do krycia dachów, rzadziej do elewacji budynków gospodarczych i mieszkalnych czy przemysłowych. W znacznie mniejszych ilościach produkowane i stosowane były inne wyroby azbestowo-cementowe, tj. rury służące do wykonywania instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych oraz przewody kominowe czy zsypy w budynkach wielokondygnacyjnych.

Fot. 1 Płyty azbestowo-cementowe faliste

Fot. 2 Płyty azbestowo-cementowe płaskie

¹ Za: Szeszenia-Dąbrowska Neonila, Sobala Wojciech: „Zanieczyszczenie środowiska azbestem. Skutki zdrowotne”, Łódź, 2010

² „Zbiór przepisów i procedur dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest”, Ministerstwo Gospodarki, Warszawa, 2001

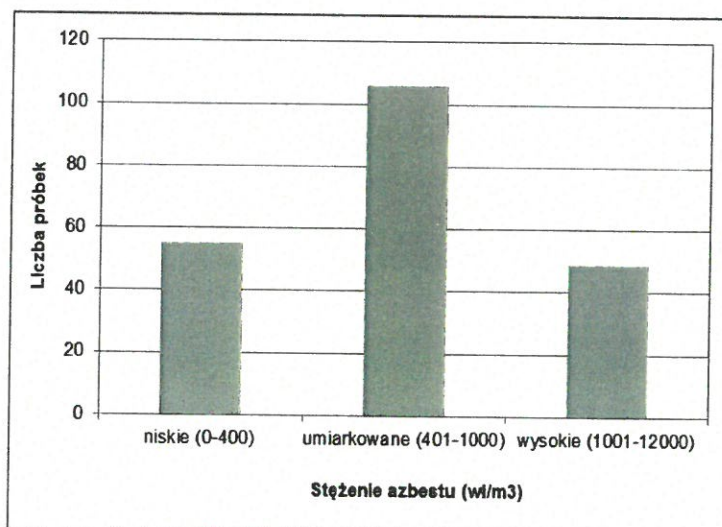

Ekspozycja na pył azbestu stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia ludzi. Problem zagrożenia nowotworami powodowanymi włóknami azbestu istnieje nadal, pomimo coraz lepszej ochrony pracy w kontakcie z azbestem. Zapadalność na nowotwory złośliwe, w szczególności raka płuca i międzybłoniaka opłucnej, jest ściśle związana ze stężeniem włókien azbestu w powietrzu determinowanym ilością i stanem zabudowanych i stosowanych wyrobów zawierających azbest oraz stopniem zanieczyszczenia środowiska.

Stężenie włókien azbestu w powietrzu (emisja) na danym obszarze jest bezpośrednią miarą stosowaną do określenia dawki kumulowanej, będącej podstawą szacowania ryzyka zdrowotnego związanego z zanieczyszczeniem środowiska azbestem na danym obszarze.

Pomiary stężenia włókien azbestu w województwie zachodniopomorskim zostały wykonane w 2007 r.³ Punkty pomiarowe zostały wyznaczone w 16 powiatach na terenie 50 gmin. Łącznie na terenie województwa zachodniopomorskiego pobrano 180 próbek powietrza. Rozkład wartości stężeń azbestu w powietrzu atmosferycznym na terenie województwa dolnośląskiego został przedstawiony na wykresie nr 1.

Wykres nr 1 Rozkład punktów pomiarowych na terenie województwa zachodniopomorskiego według wielkości stężeń⁴

Średnie stężenie włókien azbestu w powiecie polickim wynosiło 353 wł/m³ (na podstawie 6 próbek, pobranych w 2 punktach na terenie 2 gmin)⁵.

Głównymi skutkami narażenia na pył azbestu są: azbestoza, międzybłoniak opłucnej i rak płuca. Zachorowania na azbestozę płuc pojawiają się przy znacznym narażeniu na pył azbestu (rzędu setek tysięcy włókien na 1 m³). Na podstawie przeprowadzonych badań można uznać, iż narażenia występujące w środowisku komunalnym (do 1000 włókien/m³) są niewystarczające do wywołania azbestozy. Dla międzybłoniaka płuc oraz raka płuc zaobserwowano wzrost zachorowań osób narażonych środowiskowo na pył azbestu.⁶

Biologiczna agresywność pyłu azbestowego jest zależna od stopnia penetracji i ilości włókien, które zatrzymały się w dolnej części układu oddechowego. Włókna cienkie o średnicy poniżej 3 mikrometrów przenoszone są łatwiej i docierają do końcowych odcinków dróg oddechowych, a włókna grube, o średnicy powyżej 5 mikrometrów, zatrzymują się

³ Szeszenia-Dąbrowska Neonila, Sobala Wojciech: „Zanieczyszczenie środowiska azbestem. Skutki zdrowotne.” Łódź, 2010

⁴ Szeszenia-Dąbrowska Neonila, Sobala Wojciech: „Zanieczyszczenie środowiska azbestem. Skutki zdrowotne.” Łódź, 2010

⁵ Ibidem

⁶ Ibidem

w górnych odcinkach dróg oddechowych. Skręcone włókna chryzotyli o dużej średnicy mają tendencję do zatrzymywania się wyżej w porównaniu z igłowymi włóknami azbestów amfibolowych, z łatwością przenikających do obwodowych części płuc. Największe zagrożenie dla organizmu ludzkiego stanowią włókna respirabilne, dostające się z powietrzem do pęcherzyków płucnych, o średnicy mniejszej od 3 mikrometrów.⁷

Na podstawie przeprowadzonych badań⁸ znaczącego wzrostu liczby przypadków międzybłoniaka należy spodziewać się po około 50-60 latach od okresu, w którym zostało znacznie zanieczyszczone środowisko. Podstawą do oceny stężeń były badania prowadzone w latach 2004-2008, a narażenie we wcześniejszych latach oszacowane zostało na podstawie danych o wielkości produkcji wyrobów azbestowych. Szacuje się, iż ekspozycja na pył azbestowy powoduje na świecie ok. 100 tys. zgonów rocznie.

W stanowisku wyrażonym przez uczestników European Asbestos Conference: Policy, Status & Human Rights (22-23 września 2005 r. w Brukseli) zalecane jest m.in.⁹:

1. rygorystyczne przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących azbestu,
2. przeprowadzenie inwentaryzacji budynków publicznych zawierających materiały azbestowe do końca 2007 r. oraz pozostałych do 2008 r.
3. opracowanie regulacji prawnych dotyczących usuwania materiałów zawierających azbest,
4. określenie minimum pomocy finansowej dla poszkodowanych.

4. Uwarunkowania prawne użytkowania i usuwania wyrobów azbestowych

W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.) zabroniono wprowadzania do obrotu lub ponownego wykorzystywania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, w tym azbestu.

⁷ Na podstawie: „Azbest. Ekspozycja zawodowa i środowiskowa.”, pod red. Neonili Szeszeni-Dąbrowskiej, Łódź, 2004

⁸ Szeszenia-Dąbrowska Neonila, Sobala Wojciech: „Zanieczyszczenie środowiska azbestem. Skutki zdrowotne.” Łódź, 2010

⁹ Ibidem

4.1. Azbest jako substancja szczególnie niebezpieczna

Substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska powinny być wykorzystywane, przemieszczane i eliminowane przy zachowaniu środków ostrożności, a instalacje lub urządzenia, w których jest lub był wykorzystywany azbest, powinny zostać oczyszczone lub unieszkodliwione. Do instalacji lub urządzeń, co do których istnieje podejrzenie, iż były w nich wykorzystywane substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska, stosuje się wymagania dotyczące postępowania z instalacjami i urządzeniami, w których były lub są wykorzystywane te substancje.

Na mocy rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. z 2011 r., Nr 8, poz. 31), wyroby zawierające azbest mogą być wykorzystywane w sposób niestwarzający zagrożenia dla zdrowia ludzi i środowiska w terminie do dnia 31 grudnia 2032 r.

Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r. poz. 10) ściśle wymienia rodzaje odpadów zawierających azbest, które zostały zaliczone do odpadów niebezpiecznych. W zależności od źródła powstawania odpadów zawierających azbest w katalogu wymieniono 9 rodzajów:

- 06 07 01* Odpady azbestowe z elektrolizy
- 06 13 04* Odpady z przetwarzania azbestu
- 10 11 81* Odpady zawierające azbest
- 10 13 09* Odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo-azbestowych
- 15 01 11* Opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi
- 16 01 11* Okładziny hamulcowe zawierające azbest
- 16 02 12* Zużyte urządzenia zawierające wolny azbest
- 17 06 01* Materiały izolacyjne zawierające azbest
- 17 06 05* Materiały budowlane zawierające azbest

4.2. Obowiązki właścicieli nieruchomości

Na mocy rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest, wyroby zawierające azbest, instalacje lub urządzenia zawierające azbest, drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest, rury azbestowo-cementowe oraz usunięte wyroby zawierające azbest powinny być inwentaryzowane poprzez sporządzenie spisu z natury.

Wykorzystujący wyroby azbestowe powinien ująć wynik inwentaryzacji w „Informacji o wyrobach zawierających azbest” (załącznik 2). Corocznie w terminie do dnia 31 stycznia osoba fizyczna, nieprowadząca działalności gospodarczej, powinna przedłożyć wynik inwentaryzacji odpowiednio wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, a przedsiębiorcy i osoby fizyczne, prowadzące działalność gospodarczą - właściwemu marszałkowi województwa.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U z 2004 r. poz.71, poz. 649), właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, a także obiektu, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest, powinien przeprowadzić kontrole stanu wyrobów azbestowych w terminach wynikających z oceny stanu tych wyrobów. Z przeprowadzonej kontroli okresowej powinna zostać sporządzona „Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” (załącznik nr 4) . Wyroby zakwalifikowane, na podstawie przeprowadzonej oceny, do usunięcia, powinny zostać usunięte, a wyroby niezakwalifikowane do usunięcia - winny być odpowiednio zabezpieczone. Po dokonaniu zabezpieczenia należy ponownie wykonać ocenę w ciągu 30 dni.

Instalacje lub urządzenia zawierające azbest oraz użytkowane bez zabezpieczenia drogi i pozostawione w ziemi, wyłączone z użytkowania, rury azbestowo-cementowe powinny zostać oznakowane. W przypadku braku możliwości trwałego umieszczenia oznakowania na instalacji lub urządzeniu zawierającym azbest, oznakowanie powinno być umieszczone w widocznym miejscu, w każdym pomieszczeniu, w którym taka instalacja lub urządzenie się znajdują, dodając ostrzeżenie „Pomieszczenie zawiera azbest”.

Oznakowanie rur azbestowo-cementowych umieszcza się na stałych elementach nadziemowych instalacji.

4.3. Obowiązki jednostek samorządu terytorialnego

Jednostki samorządu terytorialnego powinny corocznie w terminie do 31 stycznia przedkładać marszałkowi województwa „Informacje o wyrobach zawierających azbest” (załącznik 2) sporządzone dla obiektów, stanowiących ich własność, w których użytkowane są wyroby azbestowe.

Jednostki samorządu terytorialnego powinny oznakować drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest na elementach pionowych na całym odcinku drogi, po każdym skrzyżowaniu z inną drogą. Drogi zabezpieczone nie podlegają oznakowaniu po potwierdzeniu braku emisji włókien azbestu z odpadów zawierających azbest wykorzystanych do utwardzenia drogi zabezpieczonej. Wzór oznakowania został zamieszczony w załączniku nr 1.

W urzędzie gminy oraz na stronie internetowej urzędu powinna być ogólnie dostępna informacja o rozmieszczeniu dróg zabezpieczonych oraz dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest.

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta powinien przedkładać marszałkowi województwa do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy (załącznik nr 3), informację o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska w formie elektronicznej, na informatycznych nośnikach danych w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014, poz. 1114 z późn. zm.).

W oparciu o zapisy §4 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 24) informacje dotyczące wyrobów zawierających azbest są bezpośrednio wprowadzane przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta do bazy azbestowej administrowanej przez ministra właściwego do spraw

gospodarki, dostępnej za pośrednictwem sieci Internet w serwisie internetowym Bazy Azbestowej: www.bazaazbestowa.gov.pl. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez marszałka województwa rejestru wyrobów zawierających azbest* (Dz. U. z 2013 r., poz. 25) określa, iż rejestr ten jest prowadzony przez marszałków w formie elektronicznej przy użyciu systemu teleinformatycznego w rozumieniu art. 3 pkt 3 ww. ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne i stanowi integralną część bazy azbestowej dostępnej pod adresem www.bazaazbestowa.gov.pl.

4.4. Obowiązki wykonawcy prac polegających na usuwaniu wyrobów azbestowych

Wytwórca odpadów, który prowadzi działalność polegającą na świadczeniu usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątnięcia, konserwacji i napraw, a więc także firmy świadczące usługi w zakresie usuwania azbestu (poza instalacjami), w świetle ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r., poz. 699 z późn. zm.), nie jest już zobowiązany do uzyskania decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami, a także program gospodarki odpadami niebezpiecznymi. Na mocy nowej ustawy ww. decyzje, wydane na podstawie przepisów dotychczasowych wygasły, natomiast pozwolenia na wytwarzanie odpadów, wydane na podstawie przepisów dotychczasowych, zachowują ważność na czas, na jaki zostały wydane. Firmy świadczące usługi w zakresie usuwania azbestu zobowiązane są jednak do przestrzegania przepisów ustawy o odpadach w zakresie postępowania z wytworzonymi odpadami. Ponadto, zgodnie z zapisami art. 66 oraz 75 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach firmy te mają obowiązek prowadzenia ewidencji odpadów, a także rocznego składania właściwemu marszałkowi sprawozdania o wytwarzanych odpadach i gospodarowaniu odpadami (do 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy.) Ewidencję odpadów prowadzi się z zastosowaniem kart ewidencji odpadów i kart przekazania odpadów.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (zm. rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r.), wykonawca prac polegających na zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, zobowiązany jest ponadto do przeszkolenia przez uprawnioną instytucję zatrudnianych pracowników, osób kierujących lub nadzorujących prace w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu tych wyrobów oraz przestrzegania procedur dotyczących bezpiecznego postępowania, posiadania niezbędnego wyposażenia technicznego i socjalnego oraz opracowania przed rozpoczęciem prac szczegółowego planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest, obejmującego w szczególności:

- a) identyfikację azbestu w przewidzianych do usunięcia materiałach, na podstawie udokumentowanej informacji od właściciela lub zarządcy obiektu albo też na podstawie badań przeprowadzonych przez laboratorium wyposażone w sprzęt umożliwiający ich prawidłową analizę i zdolne do stosowania odpowiedniej techniki identyfikacyjnej,
- b) informacje o metodach wykonywania planowanych prac,
- c) zakres niezbędnych zabezpieczeń pracowników oraz środowiska przed narażeniem na szkodliwość emisji azbestu,
- d) ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac monitoringu powietrza.

Wykonawca prac polegających na zabezpieczeniu lub usunięciu wyrobów zawierających azbest z miejsca, obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej, a także z terenu prac obowiązany jest także do zgłoszenia zamiaru przeprowadzenia tych prac właściwemu organowi nadzoru budowlanego, właściwemu

okręgowemu inspektorowi pracy oraz właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu w terminie co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem prac.

W celu zapewnienia warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest z miejsca ich występowania, wykonawca prac obowiązany jest do:

1. izolowania od otoczenia obszaru prac przez stosowanie osłon zabezpieczających przenikanie azbestu do środowiska,
2. ogrodzenia terenu prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych, nie mniejszej niż 1 m, przy zastosowaniu osłon zabezpieczających przed przenikaniem azbestu do środowiska,
3. umieszczenia w strefie prac w widocznym miejscu tablic informacyjnych o następującej treści: „Uwaga! Zagrożenie azbestem”; w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit treść tablic informacyjnych powinna być następująca: „Uwaga! Zagrożenie azbestem – krokidolitem”,
4. zastosowania odpowiednich środków technicznych ograniczających do minimum emisję azbestu do środowiska,
5. zastosowania w obiekcie, gdzie prowadzone są prace, odpowiednich zabezpieczeń przed pyleniem i narażeniem na azbest, w tym uszczelnienia otworów okiennych i drzwiowych, a także innych zabezpieczeń przewidzianych w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
6. codziennego usuwania pozostałości pyłu azbestowego ze strefy prac przy zastosowaniu podciśnieniowego sprzętu odkurzającego lub metodą czyszczenia na mokro,
7. izolowania pomieszczeń, w których zostały przekroczone dopuszczalne wartości stężeń pyłu azbestowego dla obszaru prac, w szczególności izolowania pomieszczeń w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit,
8. stosowania zespołu szczelnych pomieszczeń, w których następuje oczyszczenie pracowników z azbestu, przy usuwaniu pyłu azbestowego przekraczającego dopuszczalne wartości stężeń,
9. zapoznania pracowników bezpośrednio zatrudnionych przy pracach z wyrobami zawierającymi azbest lub ich przedstawicieli z planem prac, a w szczególności z wymogami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy w czasie wykonywania prac.

Do transportu wyrobów i odpadów zawierających azbest stosuje się przepisy:

1. ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. 2022 poz. 2147 z późn. zm.),
2. Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 15 lutego 2012 r. w sprawie świadectwa dopuszczenia pojazdu ADR (Dz. U. z 2021 r., poz. 2083 z późn. zm.)¹⁰,
3. Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 15 lutego 2012 r. w sprawie egzaminów dla kierowców przewożących towary niebezpieczne (Dz. U. z 2022 r., poz. 356).

Prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest powinny być prowadzone w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska. Po wykonaniu prac, wykonawca ma obowiązek złożenia właścicielowi, użytkownikowi wieczystemu lub zarządcy pisemnego oświadczenia o prawidłowości wykonania prac oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu azbestowego, z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych. Oświadczenie to powinno być przechowywane przez okres co najmniej 5 lat.

¹⁰ zmienione rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 13 grudnia 2013 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie świadectwa dopuszczenia pojazdu ADR (Dz. U. 2014, poz. 26)

Do transportu wyrobów i odpadów zawierających azbest stosuje się przepisy o przewozie towarów niebezpiecznych. Wyroby i odpady zawierające azbest powinny zostać odpowiednio oznakowane, a transport wyrobów i odpadów zawierających azbest, należy wykonać w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska. Przed załadowaniem przygotowanych odpadów zawierających azbest środek transportu powinien być oczyszczony z elementów umożliwiających uszkodzenie opakowań w trakcie transportu. Ładunek odpadów zawierających azbest powinien być tak umocowany, aby w trakcie transportu nie był narażony na wstrząsy, przewracanie lub wypadnięcie z pojazdu.

4.5. Składowanie odpadów zawierających azbest

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, odpady zawierające azbest powinny być składowane na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne albo na podziemnych składowiskach odpadów niebezpiecznych.

Składowiska odpadów niebezpiecznych lub wydzielone części na terenie składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, przeznaczone do wyłącznego składowania odpadów niebezpiecznych, pochodzących z budowy, remontu i rozbiórki obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, wymienionych w katalogu odpadów, oznaczonych kodami: 17 06 01* materiały izolacyjne zawierające azbest lub 17 06 05* materiały konstrukcyjne zawierające azbest, powinny być budowane w specjalnie wykonanych zagłębieniach terenu ze ścianami bocznymi zabezpieczonymi przed osypywaniem się. Odpady składowane są w opakowaniu, w którym zostały dostarczone na składowisko odpadów. Każdorazowo po umieszczeniu odpadów na składowisku odpadów ich powierzchnia jest zabezpieczana przed emisją pyłów przez przykrycie izolacją syntetyczną lub warstwą ziemi. Na składowisku odpadów lub kwaterze nie są prowadzone roboty mogące powodować uwolnienie włókien. Składowanie odpadów należy zakończyć na poziomie 2 m poniżej poziomu terenu otoczenia, a następnie składowisko odpadów powinno zostać wypełnione ziemią do poziomu terenu.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz. U. z 2022 r., poz. 1902), na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na ich wydzielonych częściach na terenie składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, przeznaczonych do wyłącznego składowania odpadów, o których mowa wyżej, po wypełnieniu składowiska warstwą ziemi, nie mogą być budowane budynki, wykonywane wykopy, instalacje naziemne i podziemne ani nie mogą być prowadzone roboty naruszające strukturę tego składowiska odpadów.

5. Wyroby azbestowe na terenie Gminy Police

5.1. Ogólna charakterystyka Gminy Police

Gmina Police leży w województwie zachodniopomorskim w powiecie polickim. Police są częścią aglomeracji szczecińskiej, z którą graniczą od południa. Od północy gmina styka się z gminą Nowe Warpno, od południowego zachodu z gminą Dobra Szczecińska, wschodnią granicę gminy wyznacza Zalew Szczeciński. Gmina graniczy również z Republiką Federalną Niemiec.

Teren gminy obejmuje miasto Police oraz 12 sołectw: Dębostrów, Drogoradz, Niekończycza, Pilchowo, Przęsocin, Siedlice, Tanowo, Tatynia, Trzebież, Trzeszczyń, Uniemyśl, Wierńkowo, w których znajduje się 29 miejscowości.

Gmina Police usytuowana jest w prowincji Nizy Środkowoeuropejskiego, w podprowincji Pobrzeże Południowobałtyckie, w makroregionie Pobrzeże Szczecińskie, mezoregionie Równina Wkrzańska, w Dolinie Dolnej Odry na Wzgórzach Szczecińskich. Z jednej strony Police to „gmina zielona” z Zalewem Szczecińskim oraz malowniczo położonym wśród Puszczy Wkrzańskiej jeziorem Świdwie, z drugiej to ośrodek przemysłowy na skalę krajową z morskimi portami w Policach i Trzebieży.

Gmina Police położona jest na obszarze 251,42 km². W grudniu 2021 r. w Gminie Police zamieszkiwało 36 798 osób (wg. rejestru mieszkańców gminy), co daje gęstość zaludnienia 146 os./km². Powierzchnia lasów w gminie wynosi 12.118,49 ha. Na dzień 31.12.2021 r. w CEIDG znajdowało się 2492 wpisów aktywnych oraz 590 wpisów z zawieszoną działalnością gospodarczą dotyczących przedsiębiorców, których główne miejsce wykonywania działalności gospodarczej znajdowało się na terenie gminy Police.¹¹

Gmina Police jest lokalnym węzłem komunikacyjnym, w którym ruch generowany jest przede wszystkim przez zakłady przemysłowe oraz powiązania ze Szczecinem. Gmina posiada bezpośrednie połączenia drogowe w relacjach Szczecin – Police – Trzebież – Nowe Warpno istotne z punktu widzenia dostępności do portów nad Zalewem Szczecińskim, tj. Nowego Warpna oraz Trzebieży. Ponadto Police są połączone układem drogowym do granicy z Niemcami (Szczecin – Tanowo – Dobieszczyn).

Rzeźba omawianego terenu jest wynikiem procesów zachodzących w okresie plejstoceniowym, głównie w jego końcowej fazie, wytapiania lądolodu zlodowacenia północnopolskiego (fazy pomorskiej) oraz holoceniowych procesów akumulacji rzecznej, eolicznej i organicznej. Gmina Police jest gminą o cennych walorach geograficzno – przyrodniczych, na które składa się wiele obszarów, w tym również chronionych.

Południową część obszaru Gminy zajmuje Puszcza Wkrzańska licząca blisko 800 km² powierzchni i położona w jednej trzeciej na terytorium województwa zachodniopomorskiego, a w dwóch trzecich po stronie niemieckiej. W granicach gminy Police, w jej południowej części, w skład puszczy wchodzi drzewostany porastające Wzgórza Warszewskie. Jest to najżyźniejszy fragment puszczy, cechujący się dużym udziałem w drzewostanie buka. Obszar puszczy stanowi rozległą piaszczystą równinę, urozmaiconą wydmami dochodzącymi do kilkudziesięciu metrów wysokości. Na wschód znajduje się jezioro Karpino o pow. ok. 60 ha, dające schronienie koloniom mew i rybitw. Występuje na nim kilkadziesiąt par perkoza zausznika. Najcenniejszym obiektem przyrodniczym na terenie całej Równiny Wkrzańskiej jest rezerwat ptactwa błotnego i wodnego na jeziorze Świdwie o walorach ponadregionalnych i międzynarodowych (objęty Konwencją Ramsar), jest nim rezerwat przyrody „Świdwie” położony w zachodniej części gminy pomiędzy Węgornikiem, a Zalesiem. Przedmiotem ochrony jest zarastające Jezioro Świdwie wraz z otaczającym je pasmem szuwaru trzcinowego na torfowisku niskim oraz przyległym drzewostanem. Rezerwat Świdwie to rezerwat ornitologiczny ustanowiony w 1984 roku jako jeden z ważniejszych obszarów wodno-błotnych w skali światowej. Na niedostępnych bagnach i trzcinowiskach mają tu swoje miejsca lęgowe bąki, błotniaki stawowe, gęsi gęgawe, chruściele, żurawie i wiele innych. W rezerwacie lęgnie się 118 gatunków ptaków. Puszcza Wkrzańska, to jeden z najpiękniejszych kompleksów leśnych w Polsce. Szczególnie świat ptaków prezentuje tu ogromną różnorodność gatunków. W ciągu kilkunastu ostatnich lat ornitolodzy obserwowali na jej obszarze 205 gatunków ptaków,

¹¹ Źródło danych: Raport o stanie Gminy za rok 2021

spośród 403 odnotowanych w Polsce. Gnieźdzą się tutaj m.in. gatunki takie jak: bielik, kania rdzawa, kobuz, trzmiełojad i żuraw¹².

Do najważniejszych zabytków gminy należą: kaplica pozostała po XIII-wiecznym kościele w Policach, kościół Mariacki z początku XX wieku, lapidarium polickie, stara fabryka benzyny syntetycznej, kościół w Jasienicy z 1299 roku, klasztor Augustianów w Jasienicy z XIV wieku, kościół w Przęsocinie z 1286 roku, kościół w Plichowie z przełomu XIII i XIV wieku, kościół w Trzebieży z 1359 roku, XIX-wieczny pałac w Leśnie Górnym, architektura ryglowa w Tatyni, Niekłończycy i Tanowie¹³.

5.2. Inwentaryzacja wyrobów azbestowych na terenie Gminy Police

Źródłem danych o rozmieszczeniu i ilości wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Police była inwentaryzacja wyrobów azbestowych. Została ona przeprowadzona w trakcie wizyt terenowych w okresie lipiec-sierpień 2014 r. , styczeń – marzec 2017 r. oraz lipiec- wrzesień 2022 r. Inwentaryzacją objęto wyłącznie użytkowane na zewnątrz budynków wyroby zawierające azbest, stanowiące pokrycia dachowe i elewacje budynków. Zastosowano następujące metody pozyskania danych:

1. wywiad terenowy,
2. zdjęcia lotnicze oraz mapy podkładowe.

W wyniku przeprowadzonych prac aktualizacyjnych inwentaryzację stwierdzono, że:

1. w **308** budynkach mieszkalnych wraz z zabudową gospodarczą oraz innych obiektach zamontowane zostały płyty azbestowo-cementowe o łącznej powierzchni **36 876 m²**, w tym 1 obiekt użyteczności publicznej pokryty jest płytami azbestowo-cementowymi o powierzchni **300 m²**,
2. na terenie Gminy jest 19.238 mb. rur wodociągowych wykonanych z wyrobów zawierających azbest,
3. brak jest dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest.

¹² Oficjalny portal gminy Police: www.police.pl

¹³ Ibidem

5.2.1. Metodyka przeprowadzenia inwentaryzacji

Inwentaryzacja wyrobów azbestowych na terenie Gminy Police została przeprowadzona przez pracowników terenowych w okresie lipiec-sierpień 2014 r., styczeń – marzec 2017 r. oraz lipiec- wrzesień 2022 r.. W terenie wykonano spis gospodarstw domowych, obiektów produkcyjnych i usługowych, gdzie stwierdzono wykorzystywanie płyt azbestowo-cementowych jako pokrycia dachowe.

Obiekty pokryte płytami zawierającymi azbest zostały opisane przez pracowników terenowych zgodnie z wytycznymi zawartymi w na stronie bazy azbestowej. Określony został dokładny adres występowania azbestu, tj. miejscowość, ulica, numer, jak również typ azbestu w podziale na płyty faliste (W02) i płyty płaskie (W01). Wykonana także została pogładowa ocena stopnia pilności usunięcia azbestu w podziale na: 1, 2 i 3 z zastosowaniem kryteriów zgodnych z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest. Uzyskane dane zostały następnie odniesione do map ewidencyjnych.

Pokrycia dachowe z obiektów, które uzyskały ocenę 1 powinny zostać usunięte natychmiast. Uzyskanie oceny 2 oznacza, że w ciągu kolejnego roku powinien zostać wykonany kolejny przegląd, a ocena 3 stanowi, że wyroby azbestowe wymagają ponownej oceny w terminie do 5 lat.

Inwentaryzację przeprowadzono według ogólnie obowiązującej metodyki poprzez wykonanie wizyt terenowych i dokonanie tzw. spisu z natury ilości i stanu wyrobów azbestowych. Następnie ilość azbestu została zweryfikowana z wykorzystaniem zdjęć lotniczych i innych podkładów mapowych.

Dane te zostały przygotowane w odpowiednim formacie zgodnie z informacjami zawartymi na stronie bazy azbestowej:

1. miejsce występowania wyrobów azbestowych (ulica, numer posesji),
2. typ płyt azbestowo-cementowych w podziale na płyty faliste (W02) i płyty płaskie (W01),
3. stopień pilności usunięcia azbestu oceniony w trakcie wizyt terenowych zgodnie z wymaganiami „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest”,
4. ilość płyt azbestowo-cementowych (w m²),
5. ilość płyt azbestowo-cementowych w Mg,
6. numer obrębu ewidencyjnego,
7. numer działki ewidencyjnej,
8. funkcja obiektów.

5.2.2. Płyty azbestowo-cementowe stanowiące pokrycia dachów obiektów budowlanych

Całkowita ilość płyt azbestowo-cementowych zinwentaryzowanych na terenie Gminy Police stanowiących pokrycia dachów wynosi **36 876 m²**. Powierzchnia pokryć dachowych wykonanych z płyt azbestowo-cementowych została przeliczona z [m²] na [Mg] przy założeniu, że średnia masa 1 m² płyt azbestowo-cementowych wynosi 0,018 Mg¹⁴.

¹⁴ Źródło danych: średnia na podstawie prac wykonywanych przez podmioty demontujące wyroby z azbestu z terenu Gminy Police w latach 2018-2022

Łącznie zinwentaryzowano 308 obiektów z wyrobami azbestowymi. Liczbę obiektów w poszczególnych miejscowościach gminy przedstawiono w tabeli nr 1. Szczegółowe zestawienie obiektów, w których zinwentaryzowane zostały płyty azbestowo-cementowe zostało zamieszczone w załączniku nr 5.

Tabela nr 1 Liczba zinwentaryzowanych budynków z pokryciem azbestowym na terenie Gminy Police

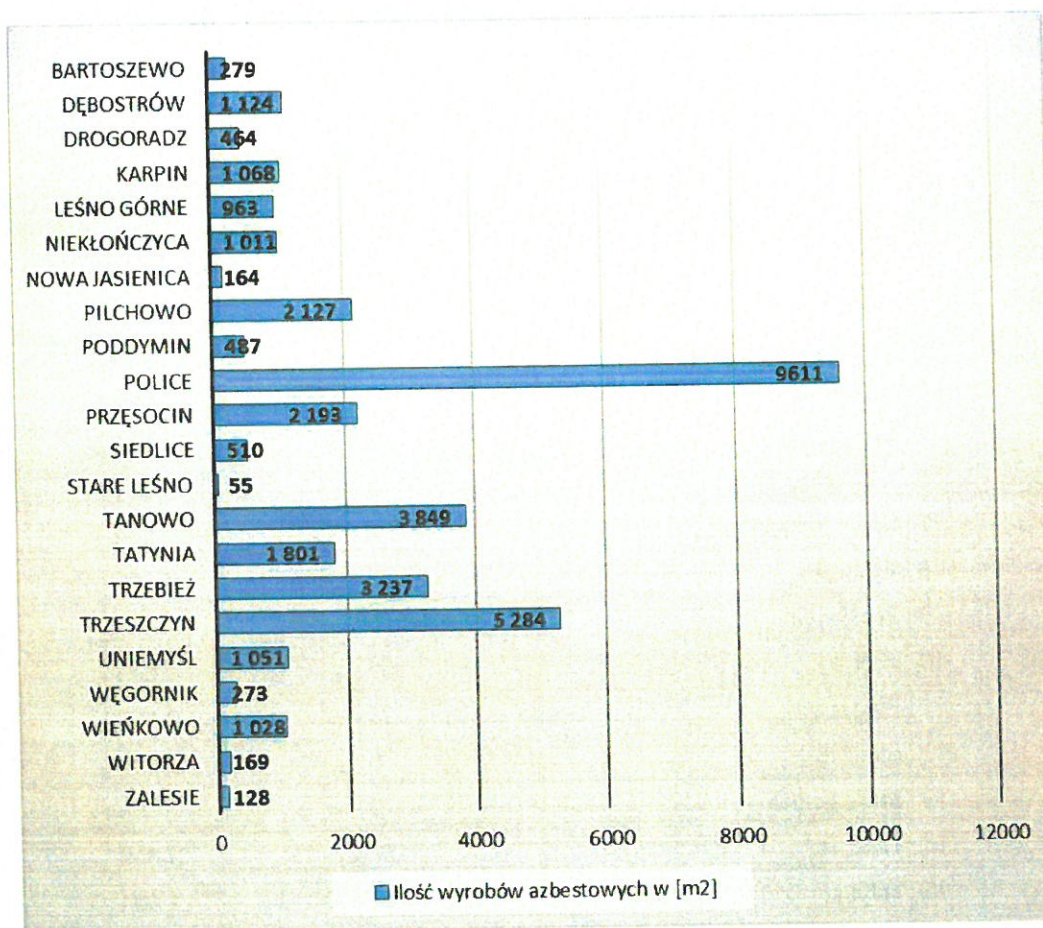
Lp.	Miejscowość	Liczba obiektów	Powierzchnia [m ²]	Masa [Mg]
1	Bartoszewo	2	279	5,022
2	Dębostrów	15	1 124	20,232
3	Drogoradz	9	464	8,352
4	Karpin	3	1 068	19,224
5	Leśno Górne	5	963	17,334
6	Niekończycza	8	1 011	18,198
7	Nowa Jasienica	2	164	2,9520
8	Pilchowo	15	2 127	38,286
9	Poddymin	5	487	8,766
10	Police	69	9 611	172,998
11	Przęsocin	23	2 193	39,474
12	Siedlice	5	510	9,180
13	Stare Leśno	2	55	0,990
14	Tanowo	27	3 849	69,282
15	Tatynia	24	1 801	32,418
16	Trzebież	50	3 237	58,266
17	Trzeszczyn	10	5 284	95,112
18	Uniemyśl	16	1 051	18,918
19	Węgornik	1	273	4,914
20	Wieńkowo	9	1 028	18,504
22	Witorza	6	169	3,042
23	Zalesie	2	128	2,304
	Razem	308	36 876	663,768

Najwięcej obiektów z pokryciem dachowym wykonanym z płyt azbestowo-cementowych znajduje się w mieście Police oraz miejscowościach: Trzebież i Tanowo. Stanowią one ponad 45% łącznej liczby zinwentaryzowanych obiektów na terenie Gminy Police. Najmniej obiektów z pokryciem azbestowym znajduje się w miejscowości Stare Leśno, Zalesie, Nowa Jasienica, Witorza. Stanowią one mniej niż 1% zinwentaryzowanych budynków.

Strukturę rozmieszczenia obiektów pokrytych płytami azbestowo-cementowymi w podziale na poszczególne miejscowości gminy przedstawiono na wykresie nr 2.

Wykres nr 2 Rozmieszczenie obiektów pokrytych płytami azbestowo-cementowymi na terenie Gminy Police w podziale na poszczególne miejscowości [w m²]

5.2.3. Stan techniczny zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych

Zestawienie wyników inwentaryzacji w podziale na stopień pilności usunięcia azbestu zostało przygotowane w tabeli nr 2. Ocena ta ma charakter poglądowy i nie jest formalną „Oceną...” w rozumieniu obowiązującego prawa. Obowiązki właścicieli nieruchomości zostały opisane w rozdziale 4.3. „Programu”.

Tabela nr 2 Wyniki inwentaryzacji w podziale na poglądowy stopień pilności usunięcia azbestu

Lp.	Stopień pilności	Opis	Liczba obiektów	Powierzchnia [m ²]	Masa [Mg]
1	1	wymiana lub naprawa wymagana bezzwłocznie	0	0	0
2	2	ponowna ocena wymagana w czasie do 1 roku	0	0	0
3	3	ponowna ocena w terminie do 5 lat	308	36 876	663,768
Razem			308	36 876	663,768

Poglądowa ocena jakości wyrobów zawierających azbest stanowiących pokrycia dachów na terenie Gminy Police z wykorzystaniem wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, wykazała, iż:

- a) nie zinwentaryzowano wyrobów wymaga wymiany lub naprawy bezzwłocznie, tj. zostało zaliczonych do 1 stopnia pilności,
- b) nie zinwentaryzowano wyrobów wymaga ponownej oceny w czasie do 1 roku, czyli zaliczonych do 2 stopnia pilności,
- c) 100% zinwentaryzowanych wyrobów wymaga ponownej oceny w terminie do 5 lat, tj. zostało zaliczonych do 3 stopnia pilności.

5.2.4. Budynek użyteczności publicznej

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U.2022 poz. 1225 z późn. zm.) budynkami użyteczności publicznej są budynki przeznaczone na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, w tym usług pocztowych lub telekomunikacyjnych, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym oraz inne budynki przeznaczone do wykonywania podobnych funkcji, a także budynki biurowe lub socjalne.

Na terenie Gminy zinwentaryzowano 1 budynek użyteczności publicznej, w których występują wyroby azbestowo-cementowe. Zestawienie przedstawiono w tabeli nr 3

Tabela nr 3 Budynek użyteczności publicznej

Lp.	Miejscowość	Powierzchnia [m ²]	Uwagi
1	Police	300	Stacja kolejowa

5.2.5. Rury azbestowo-cementowe do pozostawienia w ziemi

Rury i złącza azbestowo-cementowe do pozostawienia w ziemi to elementy wyłączonych z użytkowania instalacji ciepłowniczych, wodociągowych, kanalizacyjnych i elektroenergetycznych podziemnych, których usytuowanie nie naraża na kontakt z azbestem przy czynnościach obsługowych użytkowanych instalacji infrastrukturalnych.

W wodociągach gminnych na terenie Gminy Police jest wykorzystywane 19.238 mb. rur azbestowo-cementowych.

5.2.6. Drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest

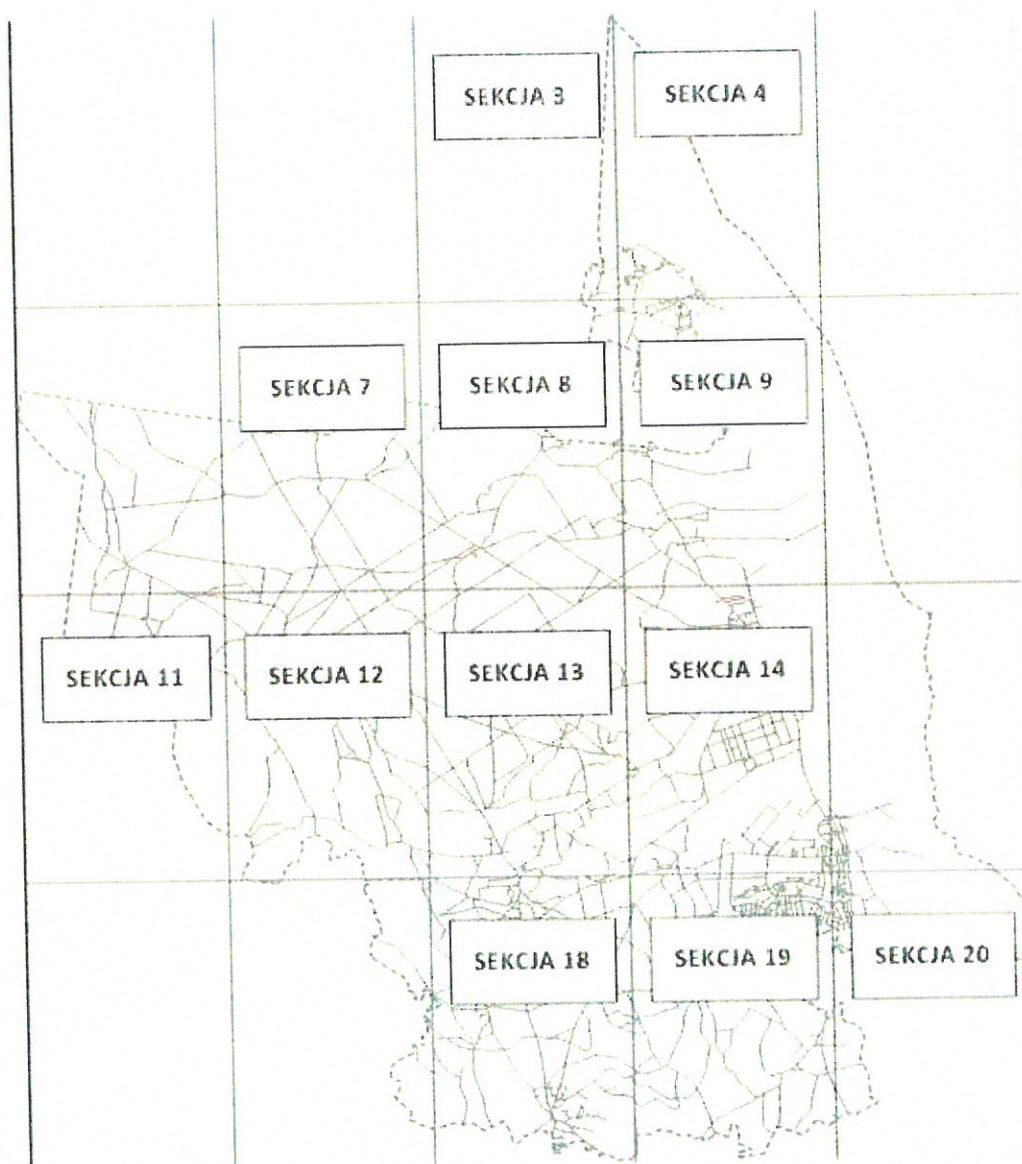
Na terenie Gminy Police nie ma dróg utwardzonych odpadami azbestowymi.

5.3. Przestrzenne rozmieszczenie wyrobów azbestowych na terenie Gminy Police

Na podstawie inwentaryzacji przeprowadzonej w terenie z wykorzystaniem zdjęć lotniczych zostało opracowane przestrzenne rozmieszczenie wyrobów azbestowych na terenie Gminy Police. Przygotowana mapa przedstawia lokalizację poszczególnych obiektów zawierających azbest wraz z numerami posesji, na których się znajdują.

Mapa nr 2 Lokalizacja wyrobów azbestowych w granicach Gminy Police

Całkowita powierzchnia zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Police wynosi **36 876 m²** płyt azbestowo-cementowych .

6. Harmonogram realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Police”

Zgodnie z prawem wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest zostało dopuszczone w użytkowanych instalacjach lub urządzeniach nie dłużej niż do dnia **31 grudnia 2032 r.**

Realizacja „Programu” z założonymi celami bezpiecznego dla zdrowia i środowiska oczyszczenia terenu Gminy Police z wyrobów zawierających azbest w terminie do końca 2032 r. będzie przebiegała zgodnie z następującymi kierunkami działań:

1. **Inwentaryzacja wyrobów azbestowych i opracowanie bazy danych o wyrobach zawierających azbest wraz z aktualizacją.** Podstawą do opracowania „Programu” było przeprowadzenie inwentaryzacji wyrobów azbestowych i opracowanie bazy wyrobów zawierających azbest. Zadanie zostało wykonane w 2014 r. Założono cykliczną aktualizację bazy danych o wyrobach zawierających azbest ze względu na fakt, iż 100% wyrobów zostało ocenionych jako wymagające ponownej oceny w ciągu 5 lat. I aktualizacja została przeprowadzona w okresie styczeń – marzec 2017 r. II aktualizacja została przeprowadzona w okresie lipiec- wrzesień 2022 r.
2. **Działania informacyjno-edukacyjne wśród mieszkańców.** W ramach działań informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców na stronie internetowej Gminy zbudowana zostanie zakładka tematyczna, w której prezentowane będą:
 - a) akty prawne dotyczące obowiązków postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz regulujących sposób bezpiecznego ich usuwania i unieszkodliwiania,
 - b) informacje o zagrożeniach, jakie niesie za sobą azbest,
 - c) informacje o kolejnych działaniach władz podejmowanych w celu usunięcia azbestu z terenu Gminy Police,
 - d) możliwościach finansowego wsparcia i właściwego postępowania w przypadku prac remontowych obejmujących wymianę wyrobów zawierających azbest.

Ponadto działania informacyjno-edukacyjne prowadzone będą równolegle z wykorzystaniem istniejących możliwości, poprzez np. zamieszczanie informacji na tablicach ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Policach, a także na stronie internetowej Gminy.

Działania te mają na celu mobilizowanie właścicieli budynków do usunięcia wyrobów zawierających azbest poprzez system pomocy edukacyjnej i finansowej poprzez wskazanie możliwości pozyskania środków finansowych na usuwanie azbestu.

3. **Usuwanie zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych.** Wyroby zawierające azbest mogą być bezpiecznie eliminowane przez przedsiębiorstwa świadczące usługi z zakresu unieszkodliwiania i transportu wyrobów zawierających azbest. Aktualny wykaz podmiotów gospodarczych w zakresie transportu, zbierania i usuwania odpadów azbestowych jest dostępny w Urzędzie Marszałkowskim.

Przyjęto harmonogram działań, który jest zbieżny z programami nadrzędnymi:

- I etap: lata 2014-2022,
- II etap: lata 2023-2032.

W I etapie usunięto 410,087 Mg wyrobów azbestowych, w II etapie pozostało do usunięcia około 663,768 Mg.

Najczęściej stosowaną metodą unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest ich składowanie. Odpady azbestowe deponowane są na specjalnie przygotowanych kwaterach składowisk. Na terenie województwa zachodniopomorskiego funkcjonują obecnie dwa tego rodzaju składowiska, jedno z nich zlokalizowane jest w Sianowie drugie natomiast w miejscowości Dalsze w gminie Myślibórz.

Najbliższym składowiskiem przyjmującym odpady zawierające azbest jest składowisko w Dalszem w województwie zachodniopomorskim.

Wykaz pozostałych dostępnych składowisk przyjmujących odpady zawierające azbest został zamieszczony w załączniku nr 6.

4. **Zapewnienie środków finansowych na realizację „Programu”.** Planuje się, że środki finansowe na realizację „Programu” będą pozyskiwane z budżetu Gminy Police uchwalanego corocznie przez Radę Gminy Police oraz ze źródeł zewnętrznych, tj. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, Starostwo Powiatowe w Policach i in.
5. **Monitoring realizacji „Programu”.** Skuteczne zarządzanie realizacją „Programu” będzie możliwe dzięki wprowadzeniu wskaźników monitoringu oraz procesu corocznego raportowania mieszkańcom Gminy o wynikach realizacji „Programu”.
6. **Okresowa weryfikacja i aktualizacja „Programu”.** Ze względu na fakt, iż realizacja „Programu” jest procesem długoterminowym, w trakcie którego mogą ulec zmianie warunki prawne, finansowe i organizacyjne, zakładana jest aktualizacja „Programu”.

Harmonogram realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Police” został podzielony na 2 etapy na podstawie harmonogramów przewidzianych w dokumentach krajowych, wojewódzkich i powiatowych w celu ułatwienia procesu monitorowania i raportowania:

I etap – lata 2014-2022,

II etap – lata 2023-2032,

Realizację zadań w poszczególnych obszarach w podziale na wyodrębnione etapy przedstawiono w tabeli nr 4. Przyjęto, iż perspektywa średnioterminowa to lata 2014-2022, a horyzont długoterminowy stanowią lata 2023-2032.

Tabela nr 4 Harmonogram realizacji „Programu”

Lp.	Okres	Zadania
1	2014-2022	1. Inwentaryzacja wyrobów azbestowych i opracowanie bazy wyrobów zawierających azbest 2. Aktualizacja bazy danych o wyrobach azbestowych 3. Akcje informacyjno-edukacyjne wśród mieszkańców 4. Bezpieczne usunięcie i unieszkodliwienie ok. 50% wyrobów azbestowych 5. Monitorowanie procesu usuwania wyrobów azbestowych 6. Aktualizacja „Programu”
2	2023-2032	1. Aktualizacja bazy danych o wyrobach azbestowych 2. Bezpieczne usunięcie i unieszkodliwienie ok. 50% wyrobów azbestowych 3. Monitorowanie procesu usuwania wyrobów azbestowych

		4. Aktualizacja „Programu”
--	--	----------------------------

7. Aspekty finansowe realizacji „Programu”

7.1. Przewidywane koszty realizacji „Programu”

Całkowite koszty realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Police” stanowią koszty demontażu, transportu i unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest na uprawnionym składowisku oraz koszty zakupu i montażu nowych pokryć dachowych, a także koszty prowadzenia działań edukacyjnych wśród lokalnej społeczności, koszty pozyskiwania funduszy oraz monitorowanie i aktualizacja „Programu”.

W celu oszacowania kosztów usunięcia wyrobów azbestowych z dachów budynków przyjęto, że koszt demontażu, zabezpieczenia, transportu i utylizacji 1 Mg odpadów z płyt azbestowych wynosi około 1.000 zł. Koszt został wyliczony na podstawie średniej ceny z bieżącego roku oferowany są przez firmy usuwających azbest.

Tabela nr 5 Koszty demontażu, transportu i składowania odpadów azbestowych na uprawionych składowisku

Lata	Koszt demontażu, zabezpieczenia transportu i unieszkodliwienia wyrobów z azbestu
2014-2022	236 011 zł
2023-2032	663 768 zł
Razem	899 779 zł

Szacunkowe całkowite koszty demontażu, zabezpieczenia, transportu i utylizacji odpadów zawierających azbest z pokryć dachowych zinwentaryzowanych wynoszą około 663 768 zł.

W latach 2014 – 2022 ze 164 nieruchomości usunięto w Gminie Police 410,087 Mg odpadów z azbestu na łączną kwotę 236 010,98 zł. (tabela nr. 6). W tym ze 124 nieruchomości odbywał się wyłącznie odbiór i utylizacja. Z 60 budynków demontowano pokrycie dachowe z azbestu. Następnie odpady transportowano i unieszkodliwiano na uprawnionym składowisku. Za merytoryczną i formalną stronę realizacji zadania odpowiedzialna była Gmina Police, a środki na finansowanie usługi pozyskano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

Tabela nr 6 Demontaż, odbiór oraz utylizacja wyrobów azbestowych w latach 2014-2022 r. na terenie Gminy Police

ROK	Masa [Mg]	Powierzchnia [m ²]	Liczba obiektów
2014	67,639	3 757,72	34
2015	118,820	6 601,11	29
2016	43,380	2 828,50	26
2017	43,670	2 300,00	17
2018	47,568	2 660,12	16
2019	22,830	1 269,65	11

ROK	Masa [Mg]	Powierzchnia [m²]	Liczba obiektów
2020	19,980	1 149,79	10
2021	46,200	2 584,120	21
2022	33,480	1 894,800	15
	410,087	22 782,610	164

7.2. Potencjalne źródła finansowania usuwania azbestu

Potencjalnymi źródłami finansowania realizacji „Programu” są środki własne Gminy, a także środki, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, dotacje z Powiatu Polickiego, kredyty preferencyjne z Banku Ochrony Środowiska S.A. i Banku Gospodarki Żywnościowej.

Dostępnym instrumentem finansowania usuwania azbestu są środki oferowane przez **Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie** w ramach realizacji zadań priorytetowych w dziedzinie gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi przewiduje dofinansowanie usuwania odpadów niebezpiecznych, w tym: odpadów zawierających azbest w oparciu o zasady regulaminu konkursu na realizację przedsięwzięć zgodnych z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie województwa zachodniopomorskiego. Beneficjentami konkursu mogą być jednostki samorządu terytorialnego, które przeprowadziły inwentaryzację wyrobów zawierających azbest i posiadają aktualny program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Kolejnym potencjalnym źródłem finansowania usuwania azbestu są kredyty preferencyjne w **Banku Ochrony Środowiska S.A. (BOŚ)**, gdzie przedmiotem kredytowania przez BOŚ z dopłatami WFOŚiGW w Szczecinie jest eliminacja odpadów azbestowych z obiektów budowlanych i tymczasowych obiektów budowlanych.

Dotychczas kredyty preferencyjne z dopłatami do oprocentowania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie były przeznaczone dla osób fizycznych, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, przedsiębiorców oraz jednostek samorządu terytorialnego. Obecnie, zgodnie z informacją zamieszczoną na stronie internetowej BOŚ z uwagi na fakt, iż oferta kredytowa jest zróżnicowana w zależności od województwa, w którym realizowana jest inwestycja, **informacje o kredytach preferencyjnych udzielanych we współpracy z WFOŚiGW udzielane są bezpośrednio w placówkach banku i u Głównych Ekologów ds. Klientów Detalicznych oraz Głównych Ekologów ds. Klientów Korporacyjnych.**

Kredyty preferencyjne udzielane są też przez **Bank Gospodarki Żywnościowej (BGŻ)** we współpracy z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w oparciu o *rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań ARiMR.*

Bank Gospodarki Żywnościowej (BGŻ) współpracuje z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w zakresie udzielania kredytów preferencyjnych. Podstawą do udzielania przez ARiMR pomocy ze środków krajowych, w tym dopłat do oprocentowania kredytów, jest *rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań ARiMR (Dz.U. Nr 22, poz. 121. z późn. zm.)*.

Podmiotami uprawnionymi do ubiegania się o kredyt preferencyjny są osoby fizyczne, osoby prawne, osoby, nieposiadające osobowości prawnej, które rozpoczynają działalność lub prowadzą działalność w rolnictwie i przetwórstwie produktów rolnych.

Kolejnym potencjalnym źródłem finansowania realizacji „Programu” mogą być środki finansowe przewidziane w **Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.**

W dniu 15 kwietnia 2014 Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, przedłożonego przez Ministra

Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Przyjęcie uchwały umożliwiło rozpoczęcie negocjacji z Komisją Europejską. Program ten jest kontynuacją PROW 2007-2013. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 jest podstawowym elementem II filara Wspólnej Polityki Rolnej i jest też jedną z części Umowy Partnerstwa.

W ramach PROW 2014-2020 przewidziano działanie pn. Inwestycje w środki trwałe, podzadanie 7.5.1. *Pomoc na inwestycje w gospodarstwach rolnych (Modernizacja gospodarstw rolnych)*. Zapisy dokumentu nie zostały do dnia opracowania „Programu” uszczegółowione, stąd też nie wiadomo, czy w ramach realizacji zadania do kosztów kwalifikowanych należy będzie demontaż i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest. Kwestię tę regulować będą akty wykonawcze, przyjęte po zatwierdzeniu dokumentacji przez KE.

8. Monitoring realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Police”

Istotnym elementem zarządzania „Programem” jest monitorowanie realizacji zadań w nim wyznaczonych, bieżące gromadzenie i analizowanie informacji dotyczących ilości i miejsc, z których usunięto wyroby zawierające azbest. Przewidywane zadania związane z monitorowaniem realizacji „Programu” to:

1. gromadzenie i aktualizacja danych liczbowych o ilości i rozmieszczeniu wyrobów zawierających azbest,
2. kontrola stopnia realizacji „Programu” i sporządzanie okresowych sprawozdań z jego realizacji,
3. kontrola wykorzystania środków finansowych.

Ocena wdrażania „Programu” powinna być wykonywana przy uwzględnieniu zaproponowanych w tabeli nr 6 wskaźników monitorowania.

Tabela nr 7 Wskaźniki oceny wdrażania „Programu”

Lp.	Wskaźniki oceny	Jednostka
1	Ilość wyrobów zawierających azbest na 1 km ² powierzchni Gminy	Mg/km ²
2	Ilość unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych zawierających azbest	Mg/rok
3	Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej	%
4	Nakłady poniesione na usunięcie odpadów zawierających azbest	zł/rok
5	Liczba „dzikich wysypisk” z odpadami zawierającymi azbest	szt.

Lista wskaźników oceny nie jest zamknięta i może ulec rozszerzeniu. Wartość wskaźników w roku bazowym została przedstawiona w tabeli nr 7.

Tabela nr 8 Wartość wskaźników w roku bazowym (2014).

Lp.	Wskaźniki oceny	Wielkość wskaźnika
1	Ilość wyrobów zawierających azbest na 1 km ² powierzchni Gminy	3 Mg/km ²
2	Ilość unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych zawierających azbest	0 Mg/rok

Lp.	Wskaźniki oceny	Wielkość wskaźnika
3	Nakłady poniesione na usunięcie odpadów zawierających azbest	0 zł/rok
4	Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej	0%
5	Ilość „dzikich wysypisk” z odpadami zawierającymi azbest	0 szt.

Wskaźnik ilości wyrobów zawierających azbest na 1 km² powierzchni Gminy powinien ulegać zmniejszeniu w każdym roku realizacji „Programu”, począwszy od 3 Mg/km² w 2014 r.

9. Podsumowanie i wnioski

Głównym celem opracowania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Police” jest zaplanowanie usunięcia wyrobów azbestowych z terenu Gminy i ich bezpieczne unieszkodliwienie.

W trakcie inwentaryzacji pokryć dachowych wykonanych z płyt azbestowo-cementowych na terenie Gminy Police pozyskano informacje o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych w Gminie. Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji stwierdzono, iż na terenie Gminy znajduje się 36 876 m² płyt azbestowo-cementowych, co po przeliczeniu daje 663,768 Mg. Płyty te stanowią pokrycia dachowe oraz odpady składowane na terenie posesji.

Od 2014 do 2022 r. usunięto ze 164 nieruchomości 410,087 Mg wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Police.

Najbliższym składowiskiem przyjmującym odpady zawierające azbest jest składowisko w Dalszem w województwie zachodniopomorskim. Przyjęto harmonogram zgodny z „Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.

Usuwanie azbestu może być pokrywane ze środków budżetu Gminy. Możliwe jest również wykorzystanie źródeł zewnętrznych finansowania części działań, polegających na bezpiecznym usuwaniu wyrobów azbestowych, tj. środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, dotacji ze Starostwa Polickiego, czy też kredytów preferencyjnych z Banku Ochrony Środowiska S.A., Banku Gospodarki Żywnościowej, a także środków finansowych przewidzianych w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2021-2027.

Monitoring procesu usuwania wyrobów zawierających azbest powinien być prowadzony w odniesieniu do poszczególnych budynków, co pozwoli na zaplanowanie i weryfikację działań związanych z terminami usuwania azbestu.

10. Spis tabel, wykresów i załączników

Tabela nr 1 Liczba zinwentaryzowanych budynków z pokryciem azbestowym na terenie Gminy Police	17
Tabela nr 2 Wyniki inwentaryzacji w podziale na pogładowy stopień pilności usunięcia azbestu	18
Tabela nr 3 Budynki użyteczności publicznej.....	19
Tabela nr 4 Harmonogram realizacji „Programu”	22
Tabela nr 5 Koszty demontażu, transportu i składowania odpadów azbestowych na uprawionych składowisku	39
Tabela nr 6 Demontaż, odbiór oraz utylizacja wyrobów azbestowych w latach 2014-2022 r. na terenie Gminy Police	23
Tabela nr 7 Wskaźniki oceny wdrażania „Programu”	26
Tabela nr 8 Wartość wskaźników w roku bazowym	26
Wykres nr 1 Rozkład punktów pomiarowych na terenie województwa zachodniopomorskiego według wielkości stężeń	7
Wykres nr 2 Rozmieszczenie obiektów pokrytych płytami azbestowo-cementowymi na terenie Gminy Police w podziale na poszczególne miejscowości [w m ²].....	18
Załącznik nr 1 Wzór oznakowania instalacji lub urządzeń zawierających azbest, rur azbestowo-cementowych oraz dróg utwardzonych odpadami azbestowymi.....	31
Załącznik nr 2 Wzór informacji o wyrobach zawierających azbest	32
Załącznik nr 3 Wzór informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania azbestu, PCB oraz innych substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska.....	33
Załącznik nr 4 Wzór oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest	34
Załącznik nr 5 Wyniki inwentaryzacji	36
Załącznik nr 6 Składowiska przyjmujące odpady zawierające azbest	54

Bibliografia

1. Bank Danych Lokalnych www.stat.gov.pl
2. Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody: www.crfop.gdos.gov.pl
3. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla województwa zachodniopomorskiego,
4. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, 2010
5. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, Dz. U. z 2013 r., poz. 24
6. Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 15 lutego 2012 r. w sprawie egzaminów dla kierowców przewożących towary niebezpieczne, Dz. U., z 2022 r., poz. 2083
7. Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 15 lutego 2012 r. w sprawie świadectwa dopuszczenia pojazdu ADR, Dz. U. 2022, poz. 356, z późn. zm.
8. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów, Dz.U. Nr 216, poz. 1824
9. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest, Dz.U. z 2011 r., Nr 8, poz.31
10. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, Dz.U. nr 162, poz. 1089
11. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, Dz.U. Nr 71, poz. 649
12. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Dz. U. Nr 139, poz. 883, z późn. zm.
13. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Dz. U. Nr 193, poz. 1397, z późn. zm.
14. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Dz. U. Nr 200 poz. 1442, z późn. zm.
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez marszałka województwa rejestru wyrobów zawierających azbest, Dz. U. z 2013 r., poz. 25
16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o występowaniu substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, Dz.U. nr 124, poz. 1033
17. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lutego 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów, Dz.U. nr 39, poz. 320

18. Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów, Dz.U. 2020, poz. 10
19. Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 13 grudnia 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadectwa dopuszczenia pojazdu ADR, Dz. U 2014, poz. 26
20. Serwis internetowy sieci Natura 2000: www.natura2000.gdos.gov.pl
21. Strona internetowa Banku Ochrony Środowiska S.A. www.bosbank.pl
22. Strona internetowa Urzędu Miejskiego w Policach: www.police.pl
23. Strona internetowa Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, www.wfosgw.szczecin.pl
24. Szeszenia-Dąbrowska Neonila, Sobala Wojciech: „Zanieczyszczenie środowiska azbestem. Skutki zdrowotne”, Łódź, 2010
25. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, Dz. U. z 2022 r., poz. 699 z późn. zm.,
26. Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, Dz. U. z 2014 r., poz. 1114 z późn. zm.
27. Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, Dz.U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20, z późn. zm.
28. Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych, Dz. U. 2022, poz. 2147 z późn. zm.
29. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.,
30. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, Dz.U. z 2007 r. Nr 39 poz. 251, z późn. zm.

Załącznik nr 1 Wzór oznakowania instalacji lub urządzeń zawierających azbest, rur azbestowo-cementowych oraz dróg utwardzonych odpadami azbestowymi

Pomieszczenie zawiera azbest*

* Tylko w przypadku oznakowania pomieszczenia w związku z brakiem możliwości trwałego umieszczenia oznakowania na instalacji lub urządzeniu zawierającym azbest. Wszystkie instalacje lub urządzenia zawierające azbest oraz rury azbestowo-cementowe powinny być oznakowane w następujący sposób:

- 1) oznakowanie zgodne z podanym wzorem powinno mieć wymiary: co najmniej 5 cm wysokości (H) i 1/2H szerokości;
- 2) oznakowanie powinno składać się z:
 - a) części górnej (h = 40 % H) zawierającej literę "a" w białym kolorze na czarnym tle,
 - b) części dolnej (60 % H) zawierającej standardowy napis w białym lub czarnym kolorze na czerwonym tle; napis powinien być wyraźnie czytelny;
- 3) jeżeli wyrób zawiera krokiolit, standardowo stosowany zwrot "zawiera azbest" powinien być zastąpiony zwrotem "zawiera krokiolit/azbest niebieski".

Wzór oznakowania dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ale niezabezpieczonych trwale przed emisją włókien azbestu

Wszystkie drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ale niezabezpieczone trwale przed emisją włókien azbestu, powinny być oznakowane w następujący sposób:

- 1) oznakowanie zgodne z podanym wzorem powinno mieć wymiary: co najmniej 30 cm wysokości (H) i 1/2H szerokości;
- 2) oznakowanie powinno składać się z:
 - a) części górnej (h = 40 % H) zawierającej literę "a" w białym kolorze na czarnym tle,
 - b) części dolnej (60 % H) zawierającej standardowy napis w białym lub czarnym kolorze na czerwonym tle; napis powinien być wyraźnie czytelny.

Załącznik nr 2 Wzór informacji o wyrobach zawierających azbest

INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾

1. Nazwa miejsca/urządzenia/instalacji, adres²⁾:
.....
.....

2. Wykorzystujący wyroby zawierające azbest – imię i nazwisko lub nazwa i adres:
.....
.....

3. Rodzaj zabudowy³⁾:

4. Numer działki ewidencyjnej⁴⁾:

5. Numer obrębu ewidencyjnego⁴⁾:

6. Nazwa, rodzaj wyrobu⁵⁾:

7. Ilość posiadanych wyrobów⁶⁾:

8. Stopień pilności⁷⁾:

9. Zaznaczenie miejsca występowania wyrobów⁸⁾:

a) nazwa i numer dokumentu:

b) data ostatniej aktualizacji:

10. Przewidywany termin usunięcia wyrobów:

11. Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest przekazanych do unieszkodliwienia⁶⁾:

.....
(podpis)

data

¹⁾ Za wyrób zawierający azbest uznaje się każdy wyrób zawierający wagowo 0,1 % lub więcej azbestu.

²⁾ Adres faktycznego miejsca występowania azbestu należy uzupełnić w następującym formacie: województwo, powiat, gmina, miejscowość, ulica, numer nieruchomości.

³⁾ Należy podać rodzaj zabudowy: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek przemysłowy, budynek mieszkalno-gospodarczy, inny.

⁴⁾ Należy podać numer działki ewidencyjnej i numer obrębu ewidencyjnego faktycznego miejsca występowania azbestu.

⁵⁾ Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo-cementowe stosowane w budownictwie,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- rury i złącza azbestowo-cementowe pozostawione w ziemi,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier, tektura,
- drogi zabezpieczone (drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, po trwałym zabezpieczeniu przed emisją włókien azbestu),
- drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ale niezabezpieczone trwale przed emisją włókien azbestu,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura; podać jakie.

⁶⁾ Ilość wyrobów zawierających azbest należy podać w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (kg, m², m³, m.b., km).

⁷⁾ Według „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” określonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649 oraz z 2010 r. Nr 162, poz. 1089).

⁸⁾ Nie dotyczy osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami. Należy podać nazwę i numer dokumentu oraz datę jego ostatniej aktualizacji, w którym zostały oznaczone miejsca występowania wyrobów zawierających azbest, w szczególności planu sytuacyjnego terenu instalacji lub urządzenia zawierającego azbest, dokumentacji technicznej.

Załącznik nr 4 Wzór oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

OCENA stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

Nazwa miejsca/objektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej:

Adres miejsca/objektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej:

Rodzaj zabudowy¹⁾:

Numer działki ewidencyjnej²⁾:

Numer obrębu ewidencyjnego²⁾:

Nazwa, rodzaj wyrobu³⁾:

Ilość wyrobów⁴⁾:

Data sporządzenia poprzedniej oceny⁵⁾:

Grupa/ nr	Rodzaj i stan wyrobu	Punkty	Ocena
I	Sposób zastosowania azbestu		
1	Powierzchnia pokryta masą natryskową z azbestem (torkret)	30	
2	Tynk zawierający azbest	30	
3	Lekkie płyty izolacyjne z azbestem (ciężar obj. < 1 000 kg/m ³)	25	
4	Pozostałe wyroby z azbestem (np. pokrycia dachowe, elewacyjne)	10	
II	Struktura powierzchni wyrobu z azbestem		
5	Duże uszkodzenia powierzchni, naruszona struktura włókien	60	
6	Niewielkie uszkodzenia powierzchni (rysy, odpryski, załamania), naruszona struktura włókien	30	
7	Ścisła struktura włókien przy braku warstwy zabezpieczającej lub jej dużych ubytkach	15	
8	Warstwa zabezpieczająca bez uszkodzeń	0	
III	Możliwość uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem		
9	Wyrób jest przedmiotem jakichś prac	30	
10	Wyrób bezpośrednio dostępny (do wysokości 2 m)	15	
11	Wyrób narażony na uszkodzenia mechaniczne	10	
12	Wyrób narażony na wstrząsy i drgania lub czynniki atmosferyczne	10	
13	Wyrób nie jest narażony na wpływy zewnętrzne	0	
IV	Miejsce usytuowania wyrobu w stosunku do pomieszczeń użytkowych		
14	Bezpośrednio w pomieszczeniu	30	
15	Za zawieszonym, nieszczelnym sufitem lub innym pokryciem	25	
16	W systemie wywietrzania pomieszczenia (kanały wentylacyjne)	25	
17	Na zewnątrz obiektu (np. tynk)	20	
18	Elementy obiektu (np. osłony balkonowe, filarki międzyokienne)	10	
19	Za zawieszonym szczelnym sufitem lub innym pokryciem, ponad pyłoszczelną powierzchnią lub poza szczelnym kanałem wentylacyjnym	5	
20	Bez kontaktu z pomieszczeniem (np. na dachu odizolowanym od pomieszczeń mieszkalnych)	0	
V	Wykorzystanie miejsca/objektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej		
21	Regularne przez dzieci, młodzież lub sportowców	40	
22	Stałe lub częste (np. zamieszkanie, miejsce pracy)	30	
23	Czasowe (np. domki rekreacyjne)	15	

24	Rzadkie (np. strychy, piwnice, komórki)	5	
25	Nie użytkowane (np. opuszczone zabudowania mieszkalne lub gospodarskie, wyłączone z użytkowania obiekty, urządzenia lub instalacje)	0	
SUMA PUNKTÓW OCENY			
STOPIEŃ PILNOŚCI			

UWAGA: W każdej z pięciu grup arkusza należy wskazać co najmniej jedną pozycję. Jeśli w grupie zostanie wskazana więcej niż jedna pozycja, sumując punkty z poszczególnych grup, należy uwzględnić tylko pozycję o najwyższej punktacji w danej grupie. Sumaryczna liczba punktów pozwala określić stopień pilności:

Stopień pilności I od 120 punktów

wymagane pilnie usunięcie (wymiana na wyrób bezazbestowy) lub zabezpieczenie

Stopień pilności II od 95 do 115 punktów

wymagana ponowna ocena w terminie do 1 roku

Stopień pilności III do 90 punktów

wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat

.....
Oceniający
(nazwisko i imię)

.....
Właściciel/Zarządca
(podpis)

.....
(miejscowość, data)

.....
(adres lub pieczęć z adresem)

Objaśnienia:

- 1) Należy podać rodzaj zabudowy: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek przemysłowy, inny.
- 2) Należy podać numer obrębu ewidencyjnego i numer działki ewidencyjnej faktycznego miejsca występowania azbestu.
- 3) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:
 - płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
 - płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
 - rury i złącza azbestowo-cementowe,
 - izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
 - wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
 - przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
 - szczeliwa azbestowe,
 - taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
 - wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
 - papier, tektura,
 - inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura, podać jakie.
- 4) Ilość wyrobów azbestowych podana w jednostkach masy (Mg) oraz w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (m², m³, mb).
- 5) Należy podać datę przeprowadzenia poprzedniej oceny; jeśli jest to pierwsza ocena, należy wpisać „pierwsza ocena”.

Załącznik nr 5 Wyniki inwentaryzacji

	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt ***	Stan płyt **	Ilość płyt a-c w m ² *	
1.	Bartoszewo		BN	17/2	2	3	78	
2.	Bartoszewo		7	16/1	2	3	120	Azbest usunięty w 2020 r. w ramach Programu usuwania azbestu
3.	Bartoszewo		14a	30/8	2	3	201	
4.	Dębostrów	Makowa	59	610/6	2	3	180	
5.	Dębostrów	Zielona	56	454	2	3	47	
6.	Dębostrów	Zielona	55	480/12	2	3	63	
7.	Dębostrów		3	328	2	3	15	
8.	Dębostrów		6	321/1	2	3	34	Azbest usunięty w 2018 r. w ramach Programu usuwania azbestu
9.	Dębostrów		14	587/4	2	3	85	
10.	Dębostrów		14	587/4	2	3	8	
11.	Dębostrów		17	326	2	3	177	
12.	Dębostrów		34	299/2	2	3	211	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
13.	Dębostrów		39	212/8	2	3	20	
14.	Dębostrów		42	201	2	3	129	
15.	Dębostrów		43	199	2	3	233	
16.	Dębostrów		45	197	2	3	142	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
17.	Dębostrów		47	183/3	2	3	30	
18.	Dębostrów		47	183/3	2	3	80	
19.	Dębostrów		48	182/1	2	3	12	
20.	Dębostrów		48	182/1	2	3	15	
21.	Dębostrów		49	160/6	2	3	30	
22.	Drogoradz		12	273/19	2	3	60	
23.	Drogoradz		12	273/19	2	3	2	
24.	Drogoradz		36	273/7	2	3	52	
25.	Drogoradz		14	273/21	2	3	12	
26.	Drogoradz		45	169/2	2	3	124	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
27.	Drogoradz		58	427/3	2	3	119	
28.	Drogoradz		58	427/3	2	3	178	
29.	Drogoradz		68	353/1	2	3	16	
30.	Drogoradz		70/1		2	3	100	Azbest usunięty w 2017 r. w ramach Programu usuwania azbestu
31.	Drogoradz		70/2		2	3	361	Azbest usunięty w 2017 r. w ramach Programu usuwania azbestu
32.	Drogoradz		BN	200	2	3	10	

	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt ***	Stan płyt *	Ilość płyt a-c w m ² *	
33.	Drogoradz		70	358/2	2	3	15	
34.	Karpin		3	351/1	2	3	153	
35.	Karpin		4	31/1	2	3	836	
36.	Karpin		3	351/1	2	3	79	
37.	Leśno Górne		6A		2	3	178	Azbest usunięty w 2017 r. w ramach Programu usuwania azbestu
38.	Leśno Górne		6A		2	3	100	Azbest usunięty w 2017 r. w ramach Programu usuwania azbestu
39.	Leśno Górne		2b	7/4	2	3	179	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu
40.	Leśno Górne		10	3/20	2	3	480	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu (590 m ²) Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu (830 m ²)
41.	Leśno Górne		4b	3/10	2	3	197	Azbest usunięty w 2020 r. w ramach Programu usuwania azbestu
42.	Niekończycza		9	496	2	3	100	
43.	Niekończycza		9	496	2	3	70	
44.	Niekończycza		14/2	490/2	2	3	28	Azbest usunięty w 2019r. w ramach Programu usuwania azbestu
45.	Niekończycza		16	99/1	2	3	220	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
46.	Niekończycza		23	107/1	2	3	138	
47.	Niekończycza		23	107/1	2	3	60	
48.	Niekończycza		30	117/5	2	3	451	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
49.	Niekończycza		39	175/3	2	3	191	
50.	Niekończycza		39	175/3	2	3	36	
51.	Niekończycza		42 a	182/9	2	3	50	
52.	Niekończycza		BN	182/9	2	3	366	
53.	Niekończycza		BN	527/2	2	3	123	Azbest usunięty w 2021 r. w ramach Programu usuwania azbestu
54.	Nowa Jasienica		2	520/6	2	3	148	
55.	Nowa Jasienica		3	520/4	2	3	20	Azbest usunięty w 2018 r. w ramach Programu usuwania azbestu

	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt ***	Stan płyt *	Ilość płyt a-c w m ² *	
56.	Nowa Jasienica		4	520/3	2	3	16	
57.	Pilchowo	Jodłowa	3	53	2	3	22	Azbest usunięty w 2017 r. w ramach Programu usuwania azbestu
58.	Pilchowo	Jodłowa	4	840/2	2	3	26	Azbest usunięty w 2019r. w ramach Programu usuwania azbestu.
59.	Pilchowo	Jodłowa	7		2	3	105	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
60.	Pilchowo	Jodłowa	11	50	2	3	62	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
61.	Pilchowo	Juliana Tuwima	10		2	3	206	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
62.	Pilchowo	Leśna	8 a	99/1	2	3	50	
63.	Pilchowo	Szczecińska	4 b	110/3	2	3	107	
64.	Pilchowo	Leśna	5	106/2	2	3	237	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
65.	Pilchowo	Okocimska	2	424	2	3	80	Azbest do usunięcia w 2022 r. w ramach Programu usuwania azbestu
66.	Pilchowo	Sosnowa	1		2	3	35	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
67.	Pilchowo	Staroleśna	2	4/39	2	3	840	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
68.	Pilchowo	Staroleśna	11	819/1	2	3	12	
69.	Pilchowo	Sikorki	6	4/33	2	3	26	Azbest usunięty w 2021 r. w ramach Programu usuwania azbestu
70.	Pilchowo	Sikorki		4/31	2	3	212	Azbest usunięty w 2021 r. w ramach Programu usuwania azbestu
71.	Pilchowo	Wiejska	BN	141/7	2	3	50	
72.	Pilchowo	Wiejska	25 b	862/13	2	3	895	
73.	Pilchowo	Wiejska	4	115	2	3	20	
74.	Pilchowo	Wiejska	8b	148/1	2	3	378	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
75.	Pilchowo	Wiejska	12	150	2	3	10	
76.	Pilchowo	Wiejska	13	484	2	3	10	
77.	Pilchowo	Wiejska	13	484	2	3	30	

	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt ***	Stan płyt *	Ilość płyt a-c w m ² *	
78.	Pilchowo	Wiejska	16a	155/2	2	3	47	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
79.	Pilchowo	Wiejska	19	158/4	2	3	330	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
80.	Pilchowo	Wiejska	19	158/4	2	3	55	
81.	Pilchowo	Wiejska	23	867/3	2	3	36	
82.	Pilchowo	Wodociągowa	BN	11	2	3	218	
83.	Pilchowo	Wołczkowska	3	166/3	2	3	238	
84.	Pilchowo	Wołczkowska	8	83/2	2	3	212	
85.	Pilchowo	Wołczkowska	8	83/2	2	3	184	
86.	Pilchowo	Wołczkowska	15	163	2	3	84	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
87.	Pilchowo	Wołczkowska	19A		2	3	400	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
88.	Poddymin		5a	454/1	2	3	150	
89.	Poddymin		5	454/2	2	3	187	
90.	Poddymin		4a	454/3	2	3	20	
91.	Poddymin		4a	454/3	2	3	10	
92.	Poddymin		4	454/4	2	3	120	
93.	Police	Wojska Polskiego	103	147/6	2	3	76	
94.	Police	Wojska Polskiego	103	147/6	2	3	46	
95.	Police	Broniewskiego	6	459	2	3	28	Azbest usunięty w 2019 r. w ramach Programu usuwania azbestu.
96.	Police	Bukowa	5	96	2	3	53	
97.	Police	Cisowa	1		2	3	170	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
98.	Police	Cisowa	17		2	3	344	Azbest usunięty w 2017 r. w ramach Programu usuwania azbestu
99.	Police	Dębowa	12	87/1	2	3	136	
100.	Police	Dębowa	5	107/3	2	3	49	
101.	Police	Dębowa	12	87/1	2	3	16	
102.	Police	Dębowa	14	90	2	3	163	
103.	Police	Dębowa	14	90	2	3	226	Azbest usunięty w 2020 r. oraz w 2021 r. w ramach Programu usuwania azbestu
104.	Police	Dubois	2a	280/2	2	3	140	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu
105.	Police	Fabryczna	6	1971/24	2	3	897	
106.	Police	Graniczna	2/2	108	2	3	200	

	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt ***	Stan płyt *	Ilość płyt a-c w m ² *	
107.	Police	Graniczna	2/2	108	2	3	67	Azbest usunięty w 2017 r. w ramach Programu usuwania azbestu
108.	Police	Graniczna	2/2	112/1	2	3	282	Azbest usunięty w 2021 r. w ramach Programu usuwania azbestu
109.	Police	Stanisława Dubois	2 a	280/73	2	3	47	
110.	Police	Stanisława Dubois	2 a	280/73	2	3	105	
111.	Police	Jana Długosza	7	17	2	3	103	
112.	Police	Jana Długosza	7	17	2	3	42	
113.	Police	Jana Długosza	21	142	2	3	25	
114.	Police	Jana Długosza	42	24	2	3	94	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
115.	Police	Jana Kazimierza	3	604/2	2	3	150	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu
116.	Police	Jana Kazimierza	3	825/2	2	3	81	Azbest usunięty w 2021 r. w ramach Programu usuwania azbestu
117.	Police	Jana Kazimierza	6	625/4	2	3	1	
118.	Police	Jana Kochanowskiego	BN	13/12	2	3	15	
119.	Police	Jesionowa	11		2	3	20	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
120.	Police	Jodłowa	1		2	3	72	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
121.	Police	Klonowa	2	109/1	2	3	8	
122.	Police	Kosynierów Gdyńskich	41		2	3	102	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
123.	Police	Kościelna	3/1	734/4	2	3	26	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
124.	Police	Kościuszki	34	136	2	3	50	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
125.	Police	Spółdzielców	36	2208/33	2	3	148	
126.	Police	Spółdzielców	42	2208/36	2	3	126	
127.	Police	Kwiatowa	14	520/1	2	3	67	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
128.	Police	Mikołaja Kopernika	25	451	2	3	3	
129.	Police	Łąkowa	1	750	2	3	104	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu

	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt ***	Stan płyt *	Ilość płyt a-c w m ² *	
130.	Police	Palmowa	22	2397/4	2	3	15	
131.	Police	Nadbrzeżna	34 a	105/7	2	3	750	
132.	Police	Nadbrzeżna	34 b	105/14	2	3	513	
133.	Police	Nadbrzeżna	34 h	105/15	2	3	550	
134.	Police	Nadbrzeżna	34 i	105/16	2	3	584	
135.	Police	Ofiar Stutthofu	16	72	2	3	82	
136.	Police	Ofiar Stutthofu	20	78	2	3	291	
137.	Police	Ofiar Stutthofu	29	49	2	3	119	
138.	Police	Ofiar Stutthofu	33	48	2	3	48	
139.	Police	Ofiar Stutthofu	38	91	2	3	64	
140.	Police	Ofiar Stutthofu	58	67	2	3	30	
141.	Police	Ofiar Stutthofu	60	68	2	3	395	
142.	Police	Piaskowa	15	2208/49	2	3	181	
143.	Police	Piastów	1	483/1	2	3	8	
144.	Police	Piastów	9/2	405	2	3	40	Azbest do usunięcia w 2022r. w ramach Programu usuwania azbestu
145.	Police	Piastów	14	396/2	2	3	12	
146.	Police	Piastów	14	396/1	2	3	8	
147.	Police	Piastów	14	396/1	2	3	128	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
148.	Police	Piastów	16A		2	3	20	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
149.	Police	Piastów	17	374/5	2	3	20	
150.	Police	Piastów	20	515	2	3	20	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu
151.	Police	Piastów	21	528	2	3	8	
152.	Police	Piastów	21	528	2	3	16	
153.	Police	Piastów	21	528	2	3	6	
154.	Police	Piastów	24 b	572/7	2	3	665	
155.	Police	Piastów	24 b	572/7	2	3	950	
156.	Police	Piastów	24 b	572/7	2	3	62	
157.	Police	Piastów	25A		2	3	2	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
158.	Police	Piastów	33	628/1	2	3	66	
159.	Police	Piotra i Pawła	1	3016/78	2	3	916	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
160.	Police	Podgórna	1	426/1	2	3	35	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu
161.	Police	Robotnicza	29/3		2	3	27	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu

	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt ***	Stan płyt *	Ilość płyt a-c w m ² *	
								usuwania azbestu
162.	Police	Rybacka	1	742/2	2	3	191	Azbest usunięty w 2018 r. w ramach Programu usuwania azbestu
163.	Police	Siedlecka	BN	2368/7	2	3	300	
164.	Police	Sosnowa	2	513	2	3	30	
165.	Police	Spółdzielców	9	2206/72	2	3	116	
166.	Police	Spółdzielców	13	2206/70	2	3	136	
167.	Police	Spółdzielców	24	2208/66	2	3	139	
168.	Police	Spółdzielców	28	2208/68	2	3	106	Azbest usunięty w 2021 r. w ramach Programu usuwania azbestu
169.	Police	Spółdzielców	26	2208/67	2	3	102	
170.	Police	Spółdzielców	48	2208/28	2	3	135	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
171.	Police	Spółdzielców	49	2208/29	2	3	79	
172.	Police	Spółdzielców	67	2206/8	2	3	140	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu
173.	Police	Spółdzielców	71	2206/36	2	3	10	Azbest do usunięcia w 2022 r. w ramach Programu usuwania azbestu
174.	Police	Spółdzielców	83		2	3	100	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
175.	Police	Stanisława Dubois	1	277/13	2	3	108	
176.	Police	Stanisława Dubois	1	277/13	2	3	72	
177.	Police	Stanisława Dubois	1	277/13	2	3	48	
178.	Police	Szczecińska	3		2	3	108	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
179.	Police	Świerkowa	1	52/2	2	3	12	
180.	Police	Tartaczna	4	421	2	3	219	Azbest usunięty w 2020 r. w ramach Programu usuwania azbestu
181.	Police	Tartaczna	4	421	2	3	282	Azbest usunięty w 2021 r. w ramach Programu usuwania azbestu
182.	Police	Topolowa	2	85	2	3	22	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
183.	Police	Tadeusza Kościuszki	38	135	2	3	118	
184.	Police	Tadeusza Kościuszki	38	135	2	3	72	
185.	Police	Wielecka	3	1960	2	3	110	Azbest do usunięcia w 2022 r.

	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt ***	Stan płyt *	Ilość płyt a-c w m ² *	
								w ramach Programu usuwania azbestu
186.	Police	Wincentego Kadłubka	10	448	2	3	60	
187.	Police	Wodna	4	717/2	2	3	30	
188.	Police	Wodna	5	754	2	3	73	
189.	Police	Wkrzańska		25/12	2	3	148	Azbest usunięty w 2018 r. w ramach Programu usuwania azbestu
190.	Police	Wojska Polskiego	69	3037/2	2	3	16	
191.	Police	Wojska Polskiego	77 a	141/4	2	3	21	
192.	Police	Wojska Polskiego	82	151/1	2	3	61	
193.	Police	Wojska Polskiego	61/6		2	3	41	Azbest usunięty w 2018 r. w ramach Programu usuwania azbestu
194.	Police	Wojska Polskiego	61/1	139/1	2	3	64	Azbest usunięty w 2021 r. w ramach Programu usuwania azbestu
195.	Police	Zatoki	1/2	737	2	3	66	Azbest usunięty w 2021 r. w ramach Programu usuwania azbestu
196.	Police	Zielona	3	618	2	3	71	
197.	Police	Zielona	8	611	2	3	182	
198.	Police	Zielona	19	671/1	2	3	339	Azbest usunięty w 2021 r. w ramach Programu usuwania azbestu
199.	Police	Zielona	29	826	2	3	15	
200.	Police		BN	541/2	2	3	16	
201.	Police		BN	541/2	2	3	16	
202.	Police		BN	541/2	2	3	16	
203.	Przęsocin	Kościelna	1	464	2	3	311	
204.	Przęsocin	Centralna	10	307	2	3	183	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
205.	Przęsocin	Centralna	14		2	3	214	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
206.	Przęsocin	Centralna	3	234	2	3	162	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
207.	Przęsocin	Centralna	8	83/5	2	3	60	Azbest do usunięcia w 2022 r. w ramach Programu usuwania azbestu
208.	Przęsocin	Centralna	27	332	2	3	80	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu
209.	Przęsocin	Centralna	28	303	2	3	79	

	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt ***	Stan płyt *	Ilość płyt a-c w m ²	
210.	Przęsocin	Centralna	28	303	2	3	15	
211.	Przęsocin	Centralna	29	333/1	2	3	104	
212.	Przęsocin	Centralna	29	333/1	2	3	199	
213.	Przęsocin	Centralna	32	474	2	3	303	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
214.	Przęsocin	Kościelna	2	460	2	3	4	
215.	Przęsocin	Kościelna	4	452	2	3	28	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
216.	Przęsocin	Kościelna	11	284	2	3	495	
217.	Przęsocin	Kościelna	16	302	2	3	120	Azbest do usunięcia w 2022 r. w ramach Programu usuwania azbestu
218.	Przęsocin	Młyńska	5		2	3	40	Azbest usunięty 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
219.	Przęsocin	Centralna	2	216	2	3	50	
220.	Przęsocin	Centralna	2	216	2	3	20	
221.	Przęsocin	Centralna	2	218	2	3	54	
222.	Przęsocin	Centralna	3	234	2	3	40	
223.	Przęsocin	Polna	6	156	2	3	372	
224.	Przęsocin	Polna	6	156	2	3	15	
225.	Przęsocin	Polna	6	156	2	3	52	
226.	Przęsocin	Centralna	8	83/5	2	3	40	
227.	Przęsocin	Centralna	10	307	2	3	20	
228.	Przęsocin	Centralna	14	248/2	2	3	58	
229.	Przęsocin	Centralna	23	324	2	3	25	
230.	Przęsocin	Centralna	18 a	261	2	3	200	
231.	Przęsocin	Centralna	18 a	261	2	3	12	
232.	Przęsocin	Szkolna	1	337/4	2	3	140	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu
233.	Przęsocin	Szczecińska	10	44/2	2	3	20	
234.	Przęsocin	Szczecińska	5a	136/2	2	3	5	
235.	Przęsocin	Szczecińska	3c	20	2	3	3	
236.	ROD „Nad Grzepnicą”			67 L	2	3	21	Azbest usunięty w 2018 r. w ramach Programu usuwania azbestu
237.	ROD „Nad Grzepnicą”			68P	2	3	21	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
238.	ROD „Nad Grzepnicą”			30 L	2	3	33	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
239.	Siedlice		2	806/8	2	3	95	
240.	Siedlice		6		2	3	73	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach

	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt ***	Stan płyt *	Ilość płyt a-c w m ² *	
								Programu usuwania azbestu
241.	Siedlice		22	26/1	2	3	100	
242.	Siedlice		23	25/4	2	3	49	
243.	Siedlice		22a	26/2	2	3	58	
244.	Siedlice		22 a	26/2	2	3	208	
245.	Siedlice		24	23	2	3	130	Azbest usunięty w 2020 r. w ramach Programu usuwania azbestu
246.	Leśno Górne		6 a	3/12	2	3	202	
247.	Leśno Górne		1	7/2	2	3	140	
248.	Leśno Górne		6	3/11	2	3	163	
249.	Leśno Górne		9	5/22	2	3	287	
250.	Leśno Górne		9	5/22	2	3	171	
251.	Stare Leśno		3	788/2	2	3	25	
252.	Stare Leśno		3	788/2	2	3	30	
253.	Stare Leśno		4	789/1	2	3	138	Azbest do usunięcia w 2022 r. w ramach Programu usuwania azbestu
254.	Tanowo	Dębowa	BN	524	2	3	78	
255.	Tanowo	Gunicka	20	18	2	3	522	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
256.	Tanowo	Gunicka	28	28	2	3	182	
257.	Tanowo	Gunicka	10	63/7	2	3	191	
258.	Tanowo	Leśna	97		2	3	156	Azbest usunięty w 2018 r. w ramach Programu usuwania azbestu
259.	Tanowo	Majowa	106	221/1	2	3	15	
260.	Tanowo	Parkowa	104	211/4	2	3	75	
261.	Tanowo	Pocztowa	82	305/17	2	3	320	Azbest do usunięcia w 2022 r. w ramach Programu usuwania azbestu
262.	Tanowo	Pocztowa	82A	305/12	2	3	90	Azbest do usunięcia w 2022 r. w ramach Programu usuwania azbestu
263.	Tanowo	Pocztowa	78	308/1	2	3	498	
264.	Tanowo	Pocztowa	81	306/4	2	3	38	
265.	Tanowo	Policka	1		2	3	78	Azbest usunięty w 2017 r. w ramach Programu usuwania azbestu
266.	Tanowo	Policka	5	383/2	2	3	50	
267.	Tanowo	Policka	5	383/2	2	3	20	
268.	Tanowo	Policka	BN	621/2	2	3	407	
269.	Tanowo	Radosna	11		2	3	35	Azbest usunięty w 2018 r. w ramach Programu

	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt ***	Stan płyt *	Ilość płyt a-c w m ² *	
								usuwania azbestu
270.	Tanowo	Szczecińska	20	190/2	2	3	30	
271.	Tanowo	Szczecińska	22	177/1	2	3	15	
272.	Tanowo	Szczecińska	25	174/2	2	3	15	
273.	Tanowo	Szczecińska	28	37/1	2	3	113	Azbest usunięty w 2021 r. w ramach Programu usuwania azbestu
274.	Tanowo	Szczecińska	32B	147/1	2	3	478	Azbest usunięty w 2019r. w ramach Programu usuwania azbestu.
275.	Tanowo	Szczecińska	35	201/14	2	3	25	
276.	Tanowo	Szczecińska	36	685/16	2	3	80	
277.	Tanowo	Szczecińska	44	352/1	2	3	151	
278.	Tanowo	Szczecińska	54	378/1	2	3	8	
279.	Tanowo	Szczecińska	55	380/9	2	3	25	Azbest usunięty w 2016 r. w rama Programu usuwania azbestu
280.	Tanowo	Szczecińska	57	383	2	3	360	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu
281.	Tanowo	Szczecińska	60	274/1	2	3	237	
282.	Tanowo	Szczecińska	62	276	2	3	194	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu
283.	Tanowo	Szczecińska	32b	147/4	2	3	153	
284.	Tanowo	Szczecińska	32b	147/4	2	3	115	
285.	Tanowo	Szczecińska	BN	371/5	2	3	42	
286.	Tanowo	Szczecińska	BN	371/5	2	3	85	Azbest do usunięcia w 2022 r. w ramach Programu usuwania azbestu
287.	Tanowo	Szczecińska	7	721/12	2	3	60	
288.	Tanowo	Szkolna	2	155/26	2	3	243	
289.	Tanowo	Szkolna	5-7	165/2	2	3	422	Azbest usunięty, ✓ 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
290.	Tanowo	Wiatraczna	21	395/11	2	3	1298	Azbest usunięty w 2018 r. w ramach Programu usuwania azbestu
291.	Tanowo	Wiatraczna	28	531/1	2	3	403	
292.	Tanowo	Wiatraczna	BN	405	2	3	675	
293.	Tanowo	Zwycięstwa	14	263/16	2	3	15	
294.	Tanowo		BN	40/9	2	3	28	
295.	Tatynia		1 a	223/1	2	3	159	
296.	Tatynia		1 a	223/1	2	3	80	
297.	Tatynia		2	214/1	2	3	11	
298.	Tatynia		3	71/4	2	3	360	Azbest do usunięcia w 2022 r. w ramach

	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt ***	Stan płyt *	Ilość płyt a-c w m ² *	
								Programu usuwania azbestu
299.	Tatynia		5	197/2	2	3	25	
300.	Tatynia		5	197/2	2	3	119	
301.	Tatynia		7		2	3	178	Azbest usunięty w 2018 r. w ramach Programu usuwania azbestu
302.	Tatynia		27	174/1	2	3	82	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
303.	Tatynia	Sikorskiego	32	279/2	2	3	70	
304.	Tatynia	Sikorskiego	34	99/1	2	3	200	
305.	Tatynia	Sikorskiego	40	34/7	2	3	90	
306.	Tatynia		40	13/1	2	3	99	Azbest usunięty w 2021 r. w ramach Programu usuwania azbestu
307.	Tatynia		41	102	2	3	35	Azbest usunięty w 2021 r. w ramach Programu usuwania azbestu
308.	Tatynia	Sikorskiego	42	103	2	3	8	
309.	Tatynia	Sikorskiego	44	105	2	3	30	
310.	Tatynia	Sikorskiego	47	28	2	3	20	
311.	Tatynia	Sikorskiego	47	28	2	3	15	
312.	Tatynia	Sikorskiego	47	28	2	3	20	
313.	Tatynia	Sikorskiego	51	121/1	2	3	6	
314.	Tatynia	Sikorskiego	56	117/2	2	3	80	
315.	Tatynia	Sikorskiego	56	117/2	2	3	16	
316.	Tatynia		56		2	3	130	Azbest usunięty w 2018 r. w ramach Programu usuwania azbestu
317.	Tatynia	Sikorskiego	63	108	2	3	12	
318.	Tatynia	Sikorskiego	63	108	2	3	12	
319.	Tatynia	Sikorskiego	64	109	2	3	90	
320.	Tatynia	Sikorskiego	64	109	2	3	24	
321.	Tatynia		65	110	2	3	72	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
322.	Tatynia		BN	326/1	2	3	28	
323.	Tatynia		16/2		2	3	85	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
324.	Tatynia		16	48/4	2	3	25	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu
325.	Tatynia		19	85	2	3	110	Azbest do usunięcia w 2022 r. w ramach Programu usuwania azbestu
326.	Tatynia		28	183	2	3	400	

	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt ***	Stan płyt *	Ilość płyt a-c w m ² *	
327.	Tatynia		28	183	2	3	56	Azbest usunięty w 2021 r. w ramach Programu usuwania azbestu
328.	Tatynia		29		2	3	74	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
329.	Tatynia		61	164	2	3	40	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu
330.	Tatynia		61	164	2	3	105	Azbest usunięty w 2017 r. w ramach Programu usuwania azbestu
331.	Tatynia		64		2	3	100	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
332.	Trzebież	Boczna	2	108	2	3	5	
333.	Trzebież	Boczna	8	91/3	2	3	10	
334.	Trzebież	Boczna	12	73/1	2	3	15	
335.	Trzebież	Boczna	13	73/2	2	3	35	
336.	Trzebież	Boczna	6a	93/2	2	3	15	
337.	Trzebież	Boczna	BN	107/4	2	3	10	
338.	Trzebież	Boczna	BN	113/2	2	3	185	
339.	Trzebież	Brzozowa	2	513/1	2	3	25	
340.	Trzebież	Brzozowa	BN	516/3	2	3	132	
341.	Trzebież	Brzozowa	4	516/1	2	3	142	Azbest usunięty w 2020 r. w ramach Programu usuwania azbestu
342.	Trzebież	Brzozowa	BN	513/3	2	3	8	
343.	Trzebież	Brzozowa	BN	513/3	2	3	8	
344.	Trzebież	Dolna	4	349	2	3	84	
345.	Trzebież	Dolna	4	349	2	3	59	
346.	Trzebież	Dolna	7		2	3	230	Azbest usunięty w 2017 r. w ramach Programu usuwania azbestu
347.	Trzebież	Dolna	17	366	2	3	40	
348.	Trzebież	Jana z Kolna	7	336	2	3	80	
349.	Trzebież	Kościuszki	2	450/1	2	3	20	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu
350.	Trzebież	Kościuszki	4	451	2	3	188	
351.	Trzebież	Kościuszki	4	451	2	3	24	
352.	Trzebież	Kościuszki	8	148/8	2	3	20	
353.	Trzebież	Kościuszki	9	479	2	3	52	
354.	Trzebież	Kościuszki	17		2	3	39	Azbest usunięty w 2017 r. w ramach Programu usuwania azbestu
355.	Trzebież	Kościuszki	20	461	2	3	86	
356.	Trzebież	Kościuszki	22	473	2	3	80	Azbest do

	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt ***	Stan płyt *	Ilość płyt a-c w m ² *	
								usunięcia w 2022 r. w ramach Programu usuwania azbestu
357.	Trzebież	Kościuszki	29	665/1	2	3	35	Azbest usunięty w 2020 r. w ramach Programu usuwania azbestu
358.	Trzebież	Kościuszki	42	530/10	2	3	168	
359.	Trzebież	Kościuszki	49	674/1	2	3	8	
360.	Trzebież	Kościuszki	51	676	2	3	141	
361.	Trzebież	Kościuszki	52	677	2	3	36	
362.	Trzebież	Kościuszki	56	681/1	2	3	14	
363.	Trzebież	Kościuszki	56	681/1	2	3	8	
364.	Trzebież	Kościuszki	16 a	458	2	3	18	
365.	Trzebież	Kościuszki	39 a	527/2	2	3	137	
366.	Trzebież	Kościuszki	4a	451/1	2	3	20	
367.	Trzebież	Kościuszki	BN	660/4	2	3	4	
368.	Trzebież	Kościuszki	13	488/6	2	3	104	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
369.	Trzebież	Kwiatkowskiego	2	697/1	2	3	100	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu
370.	Trzebież	Kwiatkowskiego	4	698/9	2	3	93	
371.	Trzebież	Kwiatkowskiego	4	698/9	2	3	52	
372.	Trzebież	Kwiatkowskiego	9	391/5	2	3	146	
373.	Trzebież	Osadników	1	112/5	2	3	8	
374.	Trzebież	Osadników	1	112/5	2	3	10	
375.	Trzebież	Osadników	10		2	3	21	Azbest usunięty w 2018 r. w ramach Programu usuwania azbestu
376.	Trzebież	Osadników	11	116/3	2	3	139	
377.	Trzebież	Osadników	21	102	2	3	226	Azbest usunięty w 2019 r. w ramach Programu usuwania azbestu.
378.	Trzebież	Osadników	23	98/2	2	3	229	
379.	Trzebież	Osadników	23	98/2	2	3	17	
380.	Trzebież	Osadników	27	143	2	3	4	
381.	Trzebież	Osadników	33L		2	3	17	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
382.	Trzebież	Osadników	43	131	2	3	40	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu
383.	Trzebież	Osadników	45	212	2	3	60	Azbest do usunięcia w 2022 r. w ramach Programu usuwania azbestu
384.	Trzebież	Portowa	9	391/5	2	3	230	Azbest do usunięcia w 2022 r.

	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt ***	Stan płyt *	Ilość płyt a-c w m ² *	
								w ramach Programu usuwania azbestu
385.	Trzebież	Portowa	16a	445/2	2	3	71	Azbest usunięty w 2019r. w ramach Programu usuwania azbestu.
386.	Trzebież	Rybacka	11	255	2	3	14	
387.	Trzebież	Rybacka	17	253	2	3	15	
388.	Trzebież	Rybacka	22	250	2	3	218	
389.	Trzebież	Szkolna	3	414/1	2	3	245	
390.	Trzebież	Wkrzańska	1/3	287/1	2	3	273	Azbest usunięty w 2021 r. w ramach Programu usuwania azbestu
391.	Trzebież	Wkrzańska	13/3	320	2	3	65	Azbest usunięty w 2019r. w ramach Programu usuwania azbestu
392.	Trzebież	Wkrzańska	13/2	320	2	3	113	Azbest usunięty w 2021 r. w ramach Programu usuwania azbestu
393.	Trzebież	Wkrzańska	35	351/2	2	3	45	
394.	Trzebież	Wkrzańska	36	148/7	2	3	48	
395.	Trzebież	Wkrzańska	36	148/7	2	3	6	
396.	Trzebież	Wkrzańska	29 a	344	2	3	41	
397.	Trzebież	Wkrzańska	34	428	2	3	20	
398.	Trzebież	Wkrzańska	55	369/2	2	3	15	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu
399.	Trzebież	Wkrzańska	66		2	3	99	Azbest usunięty w 2018 r. w ramach Programu usuwania azbestu
400.	Trzebież	Wkrzańska	70	387	2	3	17	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu
401.	Trzebież	Zachodnia	3	663/2	2	3	30	
402.	Trzebież	Zachodnia	5	663/3	2	3	33	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
403.	Trzebież		BN	148/15	2	3	10	
404.	Trzebież		BN	148/15	2	3	100	
405.	Trzebież		BN	615	2	3	130	
406.	Trzebież	Neptuna	BN	646/6	2	3	55	Azbest usunięty w 2021 r. w ramach Programu usuwania azbestu
407.	Trzeszczyn	Akacyjowa	22b	305/8	2	3	86	Azbest usunięty w 2019r. w ramach Programu usuwania azbestu.
408.	Trzeszczyn	Akacyjowa	18	301	2	3	182	
409.	Trzeszczyn	Akacyjowa	20	300	2	3	25	

	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt ***	Stan płyt *	Ilość płyt a-c w m ² *	
410.	Trzeszczyn	Akacyjowa	21	299	2	3	18	
411.	Trzeszczyn	Akacyjowa	26	304	2	3	47	
412.	Trzeszczyn	Akacyjowa	BN	308/2	2	3	30	
413.	Trzeszczyn		45 a	100/2	2	3	735	
414.	Trzeszczyn		45 a	100/2	2	3	723	
415.	Trzeszczyn		45 b	104/4	2	3	850	
416.	Trzeszczyn		45 b	104/4	2	3	765	
417.	Trzeszczyn		BN	136/3	2	3	1909	
418.	Trzeszczyn	Kościuszki	40	281	2	3	90	Azbest usunięty w 2021 r. w ramach Programu usuwania azbestu
419.	Uniemyśl		23	26/2	2	3	4	
420.	Uniemyśl		28	33/1	2	3	32	
421.	Uniemyśl		42	377	2	3	280	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu
422.	Uniemyśl		48	383	2	3	259	
423.	Uniemyśl		48	383	2	3	219	
424.	Uniemyśl		48	383	2	3	206	
425.	Uniemyśl		48	383	2	3	1	
426.	Uniemyśl		49	386/2	2	3	52	Azbest usunięty w 2018 r. w ramach Programu usuwania azbestu
427.	Uniemyśl		49	386/2	2	3	16	
428.	Uniemyśl		49	386/2	2	3	20	
429.	Uniemyśl		52		2	3	104	Azbest usunięty w 2017 r. w ramach Programu usuwania azbestu
430.	Uniemyśl		54		2	3	455	Azbest usunięty w 2017 r. w ramach Programu usuwania azbestu
431.	Uniemyśl		56	395	2	3	211	
432.	Uniemyśl		57	396/2	2	3	2	
433.	Uniemyśl		65	412/1	2	3	4	
434.	Uniemyśl		65	412/1	2	3	2	
435.	Uniemyśl		68		2	3	106	Azbest usunięty w 2018 r. w ramach Programu usuwania azbestu
436.	Uniemyśl		70	471/2	2	3	18	
437.	Uniemyśl		57 a	397	2	3	16	
438.	Uniemyśl		63	298/3	2	3	18	
439.	Uniemyśl		BN	46/3	2	3	23	
440.	Węgornik		1 a	9/14	2	3	198	Azbest usunięty w 2019r. w ramach Programu usuwania azbestu.
441.	Węgornik		3	9/8	2	3	273	
442.	Wieńkowo	Sikorskiego	8	15/1	2	3	5	
443.	Wieńkowo	Sikorskiego	10	18/1	2	3	6	

	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt ***	Stan płyt *	Ilość płyt a-c w m ² *	
444.	Wieńkowo	Sikorskiego	12	20/1	2	3	28	
445.	Wieńkowo	Sikorskiego	12	20/1	2	3	1	
446.	Wieńkowo	Sikorskiego	23	266/1	2	3	4	
447.	Wieńkowo	Leśna	1	267/1	2	3	360	
448.	Wieńkowo		2a	282/2	2	3	30	
449.	Wieńkowo		2	282/1	2	3	139	
450.	Wieńkowo	Leśna	6/1	635/5	2	3	160	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
451.	Wieńkowo	Leśna	6/1	635/5	2	3	28	
452.	Wieńkowo	Leśna	6/2	635/5	2	3	44	Azbest usunięty w 2019r. w ramach Programu usuwania azbestu.
453.	Wieńkowo		10	259/3	2	3	455	
454.	Witorza		11	337/4	2	3	8	
455.	Witorza		11	337/4	2	3	15	
456.	Witorza		11		2	3	139	Azbest usunięty w 2017 r. w ramach Programu usuwania azbestu
457.	Witorza		15	336/3	2	3	4	
458.	Witorza		15	336/4	2	3	80	
459.	Witorza		15	336/4	2	3	12	
460.	Witorza		BN	320/1	2	3	50	
461.	Zalesie		BN	535/2	2	3	64	
462.	Zalesie		BN	535/2	2	3	64	
463.	ROD CHEMIK 72-015 DĘBOSTRÓW	Zielona	BN	341	2	3	51	Azbest usunięty w 2020 r. w ramach Programu usuwania azbestu
464.	ROD BARTOSZEWO, 72-004 Tanowo		D-49		2	3	71	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
465.	ROD BARTOSZEWO, 72-004 Tanowo		H-14				58	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
466.	ROD BARTOSZEWO, 72-004 Tanowo		F-48				55	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
467.	ROD BARTOSZEWO, 72-004 Tanowo		G-48				62	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
468.	ROD CHEMIK, ul. Zielona bn., Police		Działka nr 140				10	Azbest usunięty w 2014 r. w ramach Programu usuwania azbestu
469.	ROD BARTOSZEWO, 72-004 Tanowo		C-6		2	3	35	Azbest usunięty w 2017 r. w ramach Programu usuwania azbestu

	Miejscowość	Ulica	Nr domu	Nr działki	Typ płyt ***	Stan płyt *	Ilość płyt a-c w m ² *	
470.	ROD BARTOSZEWO, 72-004 Tanowo		C-29		2	3	35	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu
471.	ROD BARTOSZEWO, 72-004 Tanowo		D-57		2	3	25	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu
472.	ROD BARTOSZEWO, 72-004 Tanowo		C-26		2	3	50	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu
473.	ROD BARTOSZEWO, 72-004 Tanowo		D-27		2	3	100	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu
474.	ROD BARTOSZEWO, 72-004 Tanowo		H-8		2	3	20	Azbest usunięty w 2016 r. w ramach Programu usuwania azbestu
475.	ROD BARTOSZEWO 72-004 Tanowo		B-21		2	3	70	Azbest usunięty w 2020 r. w ramach Programu usuwania azbestu
476.	ROD BARTOSZEWO 72-004 Tanowo		D-31		2	3	101	Azbest usunięty w 2020 r. w ramach Programu usuwania azbestu
477.	ROD im. M.Reja ul. Siedlecka 72-010 Police				2	3	320	Azbest usunięty w 2015 r. w ramach Programu usuwania azbestu
478.	ROD im. M. Reja ul. Siedlecka 72-010 Police		Działka 182		2	3	21	Azbest usunięty w 2019r. w ramach Programu
479.	Rod Bartoszewo, 72-004 Tanowo		H-43		2	3	67	Azbest usunięty w 2017 r. w ramach Programu usuwania azbestu
480.	Rod „Spółdzielców” Tanowska		32		2	3	35	Azbest usunięty w 2018 r. w ramach Programu

Objaśnienia:

- * Płyta a-c – płyta azbestowo-cementowa
- ** Poglądowy stopień pilności – oceniony w trakcie inwentaryzacji przez pracowników terenowych wg następującej skali:
1 - wymiana lub naprawa wymagana bezzwłocznie
2 - ponowna ocena wymagana w czasie do 1 roku
3 - ponowna ocena w terminie do 5 lat
- *** 1 – W01 – płyta azbestowo-cementowa płaska
2 – W02 – płyta azbestowo-cementowa falista

Załącznik nr 6 Składowiska przyjmujące odpady zawierające azbest

Uzasadnienie

Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 przyjęty przez Radę Ministrów 15 marca 2010r. określa zadania niezbędne do oczyszczenia kraju z azbestu wynikające ze zmian gospodarczych i społecznych. Główne cele Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 to usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju oraz likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Na podstawie powyższego dokumentu, w 2014 r. wykonano na zlecenie Gminy opracowanie p.t. „Program usuwania azbestu z terenu Gminy Police na lata 2014-2032”. W opracowaniu założono m.in. okresową aktualizację programu. Z uwagi na fakt, że w Gminie Police od 8 lat realizowane są założenia zawarte w opracowaniu, wymagana jest jego kolejna aktualizacja, szczególnie dotycząca inwentaryzacji budynków, na których znajdują się wyroby z azbestu.

Program usuwania azbestu realizowany jest w Gminie Police w latach 2014 – 2032, którego celem jest likwidacja skutków oddziaływania azbestu na środowisko i zdrowie mieszkańców Gminy, poprzez bezpieczne usunięcie i całkowite wyeliminowanie z użycia wyrobów azbestowych. W latach 2014 – 2022 w Gminie Police usunięto 410,087 Mg odpadów z azbestu na łączną kwotę 236 010,98 zł ze 164 nieruchomości. Z wykonanej inwentaryzacji wynika, że na stan obecny (listopad 2022 r.) pozostało 308 obiektów na których znajduje się łącznie 663,768 Mg wyrobów azbestowych.

